

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Prešernova ulica 54
Uredništvo „Domovine“, Miklošičeva cesta 16, Telefon 72

Izhaja vsak petek.

Karolina za tuzemstvo: četrtletno 7-50 Din, polletno 15 Din, celoletno 30 Din; za inozemstvo: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 45 Din. — Račun poštar hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Po enem letu radičevske vlade

Na napade nasprotnikov so lansko leto radičevci odgovarjali, da so šele ravnokar prevzeli vlado in da še niso mogli pokazati, kaj znajo. Ko pa mine leto, tako so oblastno govorili, boste videli, kako bo vse drugače.

To leto je že minulo in zdaj bi morali biti prerokovani sadovi že tu. Vem, da je delo v državni upravi težavno. A v tem primeru moram na žalost izreči sodbo, da take polomije, kakor je enoletna vlada radičevcev, še nismo videli. Niti na enem polju kakega uspeha ali pa vsaj početkov kakega izboljšanja! Nasprotno, povsod se vse slabša in udara še globlje v blato.

Nobena vlada ni mogla delati s tako ugodnimi pogoji kakor dosedanja: velika večina v Narodni skupščini, 13 milijard dinarjev v proračunu, povsod pa zrele čisto preproste potrebe, ki jih treba zadovoljiti. Jaz priznam, da sem sam upal, da bodo radičevci eno ali drugo reč uredili; in zelo obžalujem, da so radičevci tako popolnoma odrekli na veliko škodo naših krajev.

Torej vlada naše radičevščine je imela vse pogoje v roki, da kaj naredi. Škarje in sukno, nit in šivanko, a vse je ostalo kakor zakleto. Po enem letu je vse slabše nego je bilo prej. Včasih čitam «Kmeti list» in tam najdem med vrsticami ali pa kar odkrito priznanje, da je vse zavoženo in da ni upa, da bodo ti gospodje potegnili voz iz blata.

To je huda reč in za tiste, ki so dobro mislili, strašno razočaranje. Med tisoči radičevcev, ki so se organizirali v nadi, da pride seljak do veljave, je gotovo mnogo poštenjakov, ki niso mislili samo na Radičeve hujškarije proti Srbom in proti obstoju naše države. Ti se zdaj drug za drugim umikajo in obračajo Radiču hrbet.

Kje je vzrok temu polomu? Vzrok je na eni strani oseben, ker je g. Radič preveč nestalen, furijast in je v nedoslednosti in spremenljivosti pač dosegel prvenstvo. Radič je stranko zgradil na lažljivih obljubah, da ne bo davkov, ne vojakov, in da bomo dobili hrvatsko seljaško republiko. Iz laži, če jo tudi pozneje obžaluješ, se ne more nič dobrega roditi. Kakor te obljube, tako se tudi za vse ostale obljube smatra, da jih ni treba jemati resno. Tekom enega leta smo imeli radi Radiča kar štiri krize. Izrinili so ga iz vlade in zdaj dozorevajo prilike tako, da tudi cela stranka pojde med staro železi.

So pa še drugi vzroki: hujškanje stanu proti stanu ne more imeti zdravih posledic. Seljaka hujškajo proti obrtniku, delavcu, uradniku, češ, da nam jemljejo vpliv. Vendar pa nihče kmetu odkrito ne pove, da je mnogo sam kriv, če ima manjši vpliv kakor mu pripada po njegovem številu. Zakaj pa je izvolil v Sloveniji 20 «tigrov», ki delajo politiko duhovščine, ne pa kmeta! Zakaj je izvolil radičevske hujškače, ki so po Zagrebu in Moskvi podirali državo mesto da bi mislili na ceste svojih volilcev v mariborski oblasti? Stanovsko hujškanje je zasejalo občje nezaupanje i na deželo, in treba bo dolgo časa treznega dela, da se vsa ta sovraštva zopet zacelijo. Povsod pri nas na deželi so od radičevcev zapeljani možaki kakor živčno bolni: sirovi, na vse strani zajedljivi, vse podirajo, napihnjeni so na svojo duševno revščino, proti vsakemu napredku nastopajo, prav usmiljenja vredni so v svoji nadutosti.

Odkar so iz samostojnežev postali radičevci, je med našim ljudstvom iz njih nastal nov činitelj sovraštva, smešnega napuha in zagriženosti. Iz teh lastnosti pa ni in ne bo blagoslova.

Če radičevstvo pomeni po svojem preteklem jalovem vladnem letu samo izgubo, moram na žalost še dodati, da prihod radičevstva v naše vasi pomeni nov val sovraštva in zaostalosti. Jaz gotovo nisem na sumu, da sem prijatelj SLS ali da se ji hočem približati, toda radičevska vzgoja je našega seljaka, kjer se ga je polastila, potisnila po sirovosti in intrigantstvu daleč pod klerikalce. Radičevstvo je v naših občinah (z malo izjemami) kulturna izguba!

V enem letu radičevske vlade je mogel vsakdo spoznati gnilo vsebino te stranke. Mislimo, da je za napredek vsega naroda, Slovencev in kmeta posebej, nujno potrebno, da se ta bolezen požene nazaj, od koder je prišla.

Narodni poslanec dr. Gregor Žerjav.

Strašne povodnji po vsej Sloveniji

Smrtne žrtve - Številni plazovi z gor - Oviran železniški promet - Železniška nesreča

Nedeljsko deževje, ki se je pričelo že ponoči ter trajalo ves dan, je povzročilo ponovne velike poplave in plazove z gor po vsej Sloveniji in deloma po Hrvatskem. Le redki so bili na Slovenskem kraji, ki bi jih v nedeljo ali v noči od nedelje na ponedeljek ne doletele vsaj majhne povodnji. Narasle so vse reke in vsi potoki. Drava pri Mariboru še ni bila nikdar tako visoka kakor te dni.

V ljubljanski okolici so prestopile bregove Ljublanica, Gradaščica in Glinščica, ki so zalile polja, izkopale mnogo dreves ter odnesle zlasti velike množine drv. Sava se je na številnih mestih prelila na polja in travnike.

Med Lazami in Zalogom se je v nedeljo popoldne zaradi deževja s hriba odtrgal velik plast, ki je s prstjo in več drevesi padel na železniško progo. Dunajski brzovlak, ki je vozil baš v usodnem momentu po tej progi, je zapeljal v kup na progi. Strojvodja je sicer kakšnih 80 metrov pred seboj opazil zasuto progo in uporabil brzo zavoro, vendar nesreče ni mogel več popolnoma preprečiti. Tik pred železniškim mostičem, pod katerim ima hudournik Besnica svojo strugo, je prišlo do iztirjenja. Stroj se je nagnil in ga je del padel v jarek. Strojvodja Caharija in kurjač Ramfrel sta junaško vztrajala ves čas na lokomotivi. Prvi je dobil le nekaj prask, dočim je kurjač priletel tako nesrečno, da je obležal tik proge z dvakrat zlomljeno levo nogo. Zaradi silnega sunka je nastala med potniki silna panika, vendar med njimi razen malih prask ni bilo hujše nesreče. Potniki so veči-

noma izstopili in čakali rešitve iz Ljubljane. Ponesrečenega kurjača Ramfrelja so prenesli v vagon in pozneje odpeljali v državno bolnico.

Promet na progi Maribor-Ljubljana je bil ustavljen, ker je poleg omenjenega plazu voda zalila progo pri Poljčanah in Ponikvi. Ker so bile ob vsej tej progi poplave, je obstojala tudi na številnih drugih mestih opasnost za že itak zrahljane železniške nasipe.

Brzovlak Budimpešta-Trst, ki je odhajal v noči od nedelje na ponedeljek iz Ormoža okrog ene ure, je vozil zaradi pokvarjene proge pri Poljčanah samo do Pragerskega, odkoder je krenil proti Mariboru, od tam pa je združen z dunajskim brzovlakom peljal na Dravograd ter preko Celovca in Jesenic v Ljubljano in Trst.

Prometne neprilike so bile tudi na vseh ostalih progah Slovenije. Na progi Dravograd-Celje so deroči valovi tik pred Žalcem na štirih mestih izpodjedli železniški nasip, ki so ga mogli popraviti šele v ponedeljek popoldne. Gorenjsko progo je hudournik Dobričnik pri Hrašici zasul in prekinil promet. Poplavljen je bil tudi železniški tir na progi Trebnje-Št. Janž na Dolenjskem, vendar promet tu ni bil ustavljen, temveč je bila samo predpisana počasna vožnja.

Ker je voda že v ponedeljek začela padati, so se popravila železniških prog mogla izvršiti precej hitro, tako da je bil v torek promet zopet popolnoma upostavljen.

Najhujše je bila po povodnjih prizadeta mariborska oblast. Celjska okolica je bila iz-

premenjena v pravcato jezero, po katerem so plavala drva, drevesa, grmovje in drugi predmeti, ki so jih po dvoriščih in poljih pobrali drveči valovi. Cret, Lava in druge vasi so bile v vodi, ki je segala visoko nad železniško progo in preplavila na več mestih v višji legi se nahajajočo državno cesto. V Savinjski dolini je bil najbolj prizadet del od Žalca do Celja, kjer so opravljali svoje uničujoče delo poleg Savinje potoki Ložnica, Sušnica, Sava, Hudinja in zlasti Voglajna, ki se steka pod Celjem in Savinjo ter je že od nekdaj znana kot opasen potok, ki ob vsakem deževju zelo močno naraste. Manj prizadet od povodnji je bil ostali del Savinjske doline.

Katastrofa v celjski okolici je zahtevala tudi smrtno žrtev. Voda je pritekala tako hitro, da so ji ponekod ljudje komaj ubežali. Mnogi so morali splezati na strehe ali drevesa. Na Dolgem polju v Celju je utonil slikarski pomočnik Vengust, ki je hotel preplavati vodo, a ga je v mrzli vodi najbrž prijel krč.

Močne poplave so bile od Dravograda proti Otiškemu vrhu, kjer je divjalo izredno močno narasla Mislinja, ki je odnesla več mostov, brvi ter na polju se nahajajoče žito. Med Soštanjem in Tesnjem se je razlila Paka, ki drugače ni opasen potok. Poplave so bile v vsej Šaleški dolini in dalje po Savinjski dolini.

Velika katastrofa je zadela Dravsko dolino. Zaradi nedeljskih nalivov je Drava še v

ponedeljek naraščala in dosegla takšno višino, kakršne ne pomnijo niti najstarejši ljudje. Pri Ormožu je odnesla štiri mlince z vsemi zalogami. Mlinar Lesničar je spal v mlinu, ko se je pripetila nesreča. Zaradi velikega truščja se je zbudil, pogledal skozi okno in skočil v Dravo. Po daljšem plavanju med lesovjem razbitega mlina se je oklenil nekega trama, ki ga je nosil do Središča ter ga tam vrgel na suho. Tako je siromak ostal vsaj živ, čeprav mu je poplava vzela vse premoženje.

Pretresljivi prizori so se odigravali v poplavljenem ozemlju zagrebške okolice, kjer se je v nedeljo dvakrat utrgal oblak. Med katastrofo v Zagrebu se je vračal neki deček iz zoološkega vrta, ko ga je zajel hudournik in nesel nekaj časa s seboj. Prijel se je za neki steber, toda valovi so ga odtrgali in deček je izginil v valovih. Nadstražnik Korica, ki je videl potapljačega se dečka, je gazil po deroči vodi ter srečno došel do dečka, ki ga je z lastno življenjsko nevarnostjo prinesel na rokah na varno. Zaradi povodnji se je v Zagrebu in okolici porušilo več hiš.

Oblak se je v nedeljo utrgal tudi nad Splitom in okolico. Najhujše je trpel otok Šolta, na katerem je divjal strašen vihar, ki je odnašal strehe in ruval drevesa iz zemlje.

Vode so večinoma povsod že v ponedeljek začele padati. Le Kolpa je še v noči od ponedeljka na torek narasla ter dosegla 690 m nad normalo. Naslednjega dne v torek pa je začela todi Kolpa upadati.

kalski in davidovičevski. Na prvem je med drugimi govorniki nastopil tudi ministrski predsednik Uzunović, ki je Ljubi Davidoviću posebno očital, zakaj ne opozori svojega zaveznika dr. Korošca, da bi vendar že prenehal z nezmislno agitacijo za avtonomijo in z vmešavanjem vere v strankarstvo. In kaj je na to odgovoril Ljuba Davidović? Poudaril je, da se tudi dr. Koroščevi klerikalci polagoma

prilagodevajo narodnemu in državnemu edinstvu,

kar se z drugimi besedami pravi, da je klerikalno-avtonomistično lajanje le še tolažilna muzika ob popolnem umiku klerikalnih generalov pred zmagujočo idejo jugoslovenskega edinstva! Vsak poslednji pastir vidi, da se klerikalci nahajajo v strašni zagati. Dr. Korošec je imel v nedeljo shod v Trebnjem. A kaj je povedal on kot poglavar tiste stranke, ki se šteje za edino zastopnico slovenskega ljudstva? Obnavljal je spomine na nekdanje čase, udrihal je po vseh političnih nasprotnikih in tožil o slabih časih. Vsi vemo in čutimo, da je danes hudo, toda dr. Korošec ni niti z eno besedo povedal,

kaj bodo on in njegovi številni poslanci ukrenili,

da se stanje v Sloveniji izboljša! Same jermijade še nikomur niso pomagale k dobremu. Treba je odločnosti, vplivnosti in sposobnosti. A v tem je ravno vsa naša slovenska nesreča, da imamo v Narodni skupščini klerikalno zastopstvo, ki je napravilo sebi in Slovencem domala ves ugled in je danes brez vpliva, dočim mora slovensko ljudstvo vzdrževati vedno hujša bremena. Lepo se glasi zatrđilo dr. Koroščevega prijatelja in zaveznika Ljube Davidovića, da se tudi klerikalni poslanci spreobračajo k edino spasonosni ideji edinstva. Toda glede na vse njihove dosedanje zablode bi slovensko ljudstvo še bolje storilo, ako bi klerikalnim poslancem odločno zaklicalo:

Odložite poslanske mandate! Umaknite se in dajte prostora onim, ki ste jih doslej brezvestno ovirali v delu za slovensko ljudstvo in slovensko domovino!

Politični pregled

Ze dobrih deset dni zanima vso našo javnost napeti odnošaj med našo državo in Bolgarijo. Kakor smo beležili, so bolgarski komitaši vpadli na naše ozemlje pri Krivi Palanki in s tem zopet predrzno kršili načelo mirnega sosedstva. Vsa javnost je enodušna v tem, da je treba napram Bolgariji odločno nastopiti, kar se seveda ne bo zgodilo z napovedjo vojne, marveč s protestno noto, ki zahteva od bolgarske vlade:

1.) takojšnji razpust komitaških organizacij in 2.) izročitev onih komitašev, ki bi se zatekali na bolgarsko ozemlje.

Besedilo note še ni objavljeno, a poučeni krogi zatrjujejo, da je precej odločna in da zahteva brezpogojno izvršitev navedenih dveh točk. Ravno te dni se zunanji minister dr. Ninčić mudi na Bledu, kjer kralju podrobno poroča o položaju.

V vsem drugem se naše notranje politično življenje suče okrog

občinskih volitev v Srbiji in Črni gori,

kjer se vršijo v nedeljo in je torej razumljivo, da srbijanski politični močje posvečajo ves ta teden živahni agitaciji. V nedeljo sta se v Beogradu vršila dva važna politična zbora: radi-

Ivan Albrecht:

Za sina

Povest.

(Dalje.)

«To bodo gledali doma, ko prideva,» je veselo in nekam ponosno pripomnil deček. Premišljeval je, kako bo očetu in materi pripovedoval o svojem novem znanju, kako bodo strmeli vsi in poslušali ter se mu čudili, odkod naenkrat tolikšna učenost. Želja, da bi videl in skusil vse, kar mu je pravil spremljevalec, ga je jela prevzemati in mu razgrevati misli. Naposled se ni mogel več premagati in je svojo željo tudi razodel spremljevalcu.

«Čakaj, ko prideva domov, povprašava starše. Morda bi te pustili za nekaj časa z menoj!»

«Joj, saj res!» se je razveselil deček in plosknil z rokami.

Tedaj je spremljevalec zažvižgal na prste. Iz gozda je planilo dvoje mrkih postav, kakor da bi bili vzrastli iz tal. Preden je mogel prestrašeni deček krikniti, sta ga že imela nova neznanca povezanega, a «stric» se je zarežal:

«No, vidiš, zdaj boš pa lahko romal —»

Tonček je še čul, kako so se tujci nekaj menili v njemu neumljivem jeziku, kako so se zlokobno smejali in se tiho poslovali, potem pa nič več. Usta je imel zavezana, da ni mogel kričati. Eden izmed novih prišlecev ga je za-

del na ramo in oddirjal kakor jelen ž njim po gozdu. Od groze je deček kmalu izgubil zavest in dolgo ni vedel, kaj se godi ž njim...

Ko se je predramil, ni več čutil vezi na sebi. Preplašen je pogledal okrog sebe v nadi, da je bilo vse, kar je doživel, samo plod zoprnih sanj, toda kmalu se je moral na žalost prepričati, da je bila grenka resnica. Ležal je na kupu smrdljivih cunj v umazani, zakajeni sobi, ki je bila bolj podobna hlevu nego človeškemu bivališču. Vrata so bila vsa črna od saj, eno edino zamreženo okno je bilo tako motno in zarumenelo, da je komaj za silo mogla prosevati svetloba skozenj. Sredi tega klavnega prostora je stalo napol razpalo ognjišče; nad ognjiščem je visel črn kotliček, ki ga je obkrožal in ovijal dim tleče drobnjadi. Pri ognjišču je v dve gubi zvita ždela starikava babura, okrog nje pa se je plazil mršav maček, ki je včasih leno zamijavkal.

«Mama,» je jokavo poklical Tonček.

Starka se je zganila:

«O, kaj si se predramil, zaspanček zlati?»

Stopila je k Tončku in ga s suhljato roko začela božati po obrazu, da ga je od groze spreletaval mráz.

«Joj, joj, joj,» je ponavljala starka, da se ji je ko na vzmeteh tresla šiljasta brada, «kako si ti zaspan. Če hočeš hoditi po svetu, ne smeš biti tak.»

«Kje pa sem?» se je opogumil Tonček.

«Pri dobrih ljudeh,» je menila ženska.

«Kje je mama?»

«Čakaj, kmalu pride ata, da pojmeta, kakor ti je obljubil.»

«Kdo?»

«Boš videl,» je govorila starka, kakor da ni slišala njegovega vprašanja, «to bo še lepo. Kar nevoščljiva sem ti —»

Tonček nikakor ni mogel razumeti, kaj hoče ženska s svojim pripovedovanjem.

«Kje so pa tolovaji?» je vprašal.

Ženska se je zasmejala:

«O, tolovaji se pa ne shajajo pri nas.»

In spet mu je jela praviti razne neumljive stvari, dokler ni vstopil tujec, ki se ga je Tonček razveselil:

«Stric!»

Tujec se je zasmejalo:

«Na, kako ti je všeč tukaj?»

(Dalje prihodnjik.)

Zaradi ugleda.

Reparji so napadli Ožbovta, ki se je branil na vso moč. Slednjik se je roparjem posrečilo spraviti Ožbovta na tla, toda našli so pri njem samo nekaj drobiža.

«Zakaj ste se tako upirali in se toliko mučili,» je vprašal poglavar roparjev. «Saj bi Vas skoro ubili zaradi teh par dinarjev.»

«Prikriti sem hotel, da sem takšen siromak,» se je odrezal Ožbovt.

Težke in obupne vesti prihajajo izza laške meje. Italijanski fašisti napenjajo vse divje sile, da

poitalijančijo naše zaslužjene brate,

da jim ugrabijo materni jezik in jih oropajo najnavadnejših človečanskih pravic. Tržaški prefekt je začel zapored razpuščati slovenska izobraževalna društva; neusmiljeno zatira slovensko in hrvatsko časopisje ter dopušča celo barbarsko sežiganje slovenskih knjig. Krivice, ki se godijo nad našimi zaslužjenimi brati, kričijo do neba. Obračun bo nekoč strašen. In tu se ravno lahko reče: ako bi mi Slovenci imeli klerikalno avtonomijo, bi nas Italijani že davno vse enako pritisnili. Le združeni z brati Hrvati in Srbi lahko kličemo trpečim rojakom onstran meje: Ne obupajte!

Kar v zvezi z gornjimi navedbami lahko povemo, da imajo fašisti zato takšen brezvesten pogum nad Slovenci, ker je

tudi Vatikan na fašistovski strani

ter ustrega vsem njihovim zahtevam. Rimsko cerkveno poglavarstvo roko v roki s fašisti odstranja hrvatske in slovenske duhovnike. V kratkem bodo odpravili še goriškega nadškofa dr. Sedeja, kakor so odpravili dr. Karlina iz Trsta.

Rimsko cerkveno poglavarstvo ima na vesti prav take krivice kakor fašisti.

In vendar se naši klerikalci ne upajo niti črhniti proti papeškemu nasilju, ki so očitna pred vsem svetom. Oni molčijo kakor najuslužnejši hlapci, ko

rimski bič pada po zaslužjenem slovenskem ljudstvu in njegovih zares zglednih dušnih pastirjih!

In ti naši rimski podrepniki bodo nas proglasili za brezverce, ker smo stvarno opisali, da je državna oblast tam v Mehiki odvzela oblastni in privranci duhovski gosposki posvetno mogočnost! Po kranjskih cerkvah grmi ob nedeljah s prižnic prokletstvo nad mehikansko vlado, ki izvršuje ono, kar določajo njeni državni zakoni. In listi poročajo, da se papež joče, ker se je v Mehiki končal

duhovniški in klošterski paradiž, iz katerega so se vsako leto stekali v vatikanske blagajne ogromni milijoni, izmozgani iz ubogega in nezavednega mehikanskega ljudstva.

Ne glede na to, da klerikalci strašno pretiravajo zgodbe o «zatiranju duhovščine v Mehiki», moramo mi pribiti eno samo dejstvo:

Slovenske klerikalce tokrat bolj briga oderuška mehikanska duhovščina kakor pa v nebo vpijoče preganjanje slovenskih dušnih pastirjev pod Italijo!

Slovenski klerikalci zmerjajo nas za brezverce, ker stvarno beležimo stanje v Mehiki. Oni označujejo mehikansko vlado za nasilno, — ne zapišejo pa enako o papežu in fašistih. Jočejo se rimski gospodje zaradi Mehikancev, nikakor pa jih ne zaboli srce, ko trgajo vzorne slovenske dušne pastirje iz srede njihovih preganjanj ovčic.

Takšna je klerikalna morala, rodoljubje in pravičnost! Pa naj nam še pridejo «Slovenec», «Domoljub», «Slovenski gospodar» in hujskajoči pridigarji s svojo brezmejno hinavščino;

Dokler ne obsodijo zatiranja slovenskih duhovnikov pod Lahi,

je vsaka njihova beseda o brezverstvu najnesramnejša kleveta, ki ne zasluži drugega kakor prezir!

V zunanji politiki se vrstijo važni dogodki:

V Franciji se je v torek sestal v nekdanjem kraljevskem gradiču v Versaillesu kongres (ustavodajna Narodna skupščina) z namenom, da slovesno odobri od senata in poslanske zbornice že sprejeti zakon o ustanovitvi samostojne blagajne za odplačevanje francoskega državnega dolga.

V Angliji se nadaljujejo pogajanja z rudarji, ki so še vedno v generalni stavki. Cerkevni poglavarji so nedavno stavili predloge za poravnavo, toda rudarji so jih z glasovanjem gladko odklonili.

V Rusiji se dogajajo čudne reči. Boljševiški poglavarji so se ostro sprli med seboj in najnovejša poročila javljajo, da je ponekod izbruhnila državljanska vojna.

V Grčiji je neki Antonopulos poskusil izvršiti atentat na diktatorja Pangalosa. Strel ni zadel, a atentatorja proglašujejo za blazneža.

Kakor pač letošnje vreme, je nekako tudi politika v vseh državah letos precej vihrava. In v tem razpoloženju se Evropa radovedno pripravlja na jesensko zasedanje Zveze narodov v Ženevi.

DOPISI

GORNJI LOGATEC. Pogreb pok. Karla Gostiše je bil naravnost veličasten. Človek je imel vtis, kakor bi vse tekmovalo, da pokojniku nadomesti zvonjenje pri župni cerkvi. Gasilci in Sokoli so storili vse, da se čim dostojneje oddolže svojemu dobrotniku. Imel je dva mrliška odra, najprvo v svoji hiši, zadnje štiri ure v Sokolskem domu, primerno opremljenem. Krsta je bila zasuta s cvetjem in vencem. Častno stražo so držali člani obeh društev, k iso ga tudi nesli k večnemu počitku. Prijatelji so mu oskrbeli železničarsko godbo iz Ljubljane, ki je neumorno svirala najlepše žalostinke. Pevci iz obeh Logatec so s svojim ubranim petjem nemalo pripomogli, da je bil žalni spreved, ki se ga je udeležilo izredno veliko število občinstva od blizu in daleč, v resnici veličasten. Na grobu se je poslovil od zaslužnega pokojnika tajnik tukajšnjega Sokola. Postopanje g. župnika je bilo v tem smrtnem primeru nad vse značilno. Zvoniti ni pustil, češ, da mu odbor za zvonove tega ne dovoli. Poudariti je pa treba, da odbor za zvonove nima pri zvonovih ničesar več govoriti, ker so zvonovi v trenutku, ko so prišli v zvonik, postali cerkvena last. S cerkveno lastjo pa razpolaga edino le cerkveno predstojništvo, to je župnik in ključarji. Župnik bi bil torej prav lahko na svojo roko dovolil zvonjenje, saj vemo iz konkurenčne obravnave za popravo župnišča, koliko on dá na take odbore. Tudi pogreb je župnik zamudil za dober četrt ure in je malo manjkalo, da se pogreb ni izvršil brez njega. Vtis, ki ga je tako postopanje zapustil pri občinstvu, za dušnega pastirja gotovo ni bil najugodnejši. — Naš Sokolski dom je sicer pod streho, dvorana in oder sta za silo že uporabna, vendar manjka še tega in onega. Ker so društvene finance izčrpane, priredi stavbni odsek v nedeljo dne

Dobljena stava

Šaljiva zgodba.

Ravnopoljski mežnar je nekega pondeljka, ko je odzvonil «sedmo» zjutraj, stopil h gostilničarju Blažu na kozarček «zelenega». Prav rad je mežnar Gašper izpil zjutraj kakšno čašico. To jutro pa je bil še posebno potreben tega grenkega okrepčila, kajti imel je prav hudega «mačka».

Ko je mežnar prišel v gostilno, je dobil tamkaj svoje rjateljce Klinčevega Tomaža, Srebotnikovega Jožeta in Koprivčevega Grego. Vsi trije so hkratu prav burno pozdravili svojega starega znanca:

«Hej, Gašper, dobro jutro! Ali te je sinoči kaj ozmerjala stara? Veš, mi kar naprej vlečemo in bomo pognali še današnji dan. Na, pij, Gašper!»

Mežnar je prisedel k «pondeljkarjem» in vsi štirje so začeli skupno srkati «zelenega».

«Gašper, tebi je dobro na svetu,» tako je začel Klinčev Tomaž, «mi si trudimo in palimo na solncu, ti pa nam le zvoniš in vsake kvatre enkrat cerkev pometeš, pa dobiš zadosti žita, mesa in jaje. Ti živiš kakor tisti v svetem evangeliju, ki ni sejal in ni žel, pa je imel vsega preveč.»

Gašperju ni bilo povšeči to tovariševo govorjenje, zato je malo osorno odgovoril:

«Tomaž, veš, kakršen je človek, takšno ima tudi govorjenje. Kaj ti veš, kaj je mežnarska služba! Prav nič ne veš! Da bi ti moral poslušati našega sitnega župnika, potem bi vse drugače govoril. Kako skopi so naš župnik, tega tudi ne veš!»

Tomaž se ni dal ugnati v kozji rog, o ne!
«Gašper, jaz tebi ne verjamem vsega. Vsi mežnarji ste enaki in vedno jadikujete. Saj se poznamo! O našem župniku govoriš, da so skopi. Mislim, da daleč naokoli ni boljšega človeka, kakor so oni.»

Te Tomaževe besede so kar s stola dvignile mežnarja.

«Kaj, zlodej, ti boš meni pravil, da niso naš fajmošter skopi? Pojdi sedaj k našemu gospodu in če dobiš pri njih eno kronico v dar, ti napravim obleko čisto zastonj. Ali velja? Tu je moja roka!»

«Velja, Gašper! Tu so priče, da bom tekom četrt ure prinesel od fajmoštra cel stotak in ne samo eno krono.»

Tovariša Srebotnikov Jože in Koprivčev Grega sta kar zmajevala z glavama. Grega je še rekel:

«To vem, da so fajmošter skopi, a je tudi znano, da je Tomaž mešetar in z vsemi «žavbami» namazan. Mogoče se mu bo pa le posrečilo. Bomo videli.»

«Bomo videli! Od tukaj se vidi naravnost v naše župnišče. Vi boste gledali, da jaz ne bom nikamor drugam šel kakor v župnišče in nazaj. To pa tudi ve naš gostilničar Blaž, da ga nimam «božjega» več v žepu in pijem že sedaj na kredo.»

Zviti Tomaž je odšel in tovariši so ga nestrpno pričakovali, s kakšnim uspehom se bo vrnil.

Ravnopoljski župnik je baš zajtrkoval, ko je stopil Klinarjev Tomaž v sobo.

Po stari navadi je najprej lepo po krščansko pozdravil in prav nerodno po kmečko vrtel svoj klobuk v rokah ter čakal, kdaj ga bo župnik vprašal, po kaj je prišel.

«No, Tomaž, kaj bi pa vi radi?»

«Vejo, gospod fajmošter, vejo, prav slabo se nam godi, a tako hudo nikomur ne kakor meni. To pa rečem, vejo, da neč.»

Župnik je bil silno radoveden, kaj neki teži Tomažovo srce.

«Tomaž, kar na dan z besedo!»

Mešetar se je kar brez župnikovega dovoljenja usedel na stol, segel si je v lase, naredil prav žalosten obraz in nadaljeval:

«Vejo, gospod fajmošter, vejo, poznate me, da sem mešetar. Tudi taki ljudje morajo biti na svetu. Takole sem in tja se ujame kak petak ali goldinarček, da morem preživeti svojo družinico. Toda sedaj sam ne vem, kako bo. Le pomislite, mesar Hrastar mi je dal pred dvema dnevoma sto kron, da zanj zaaram nekaj prašičev. Pa bil sem tako nesrečen, vejo, da sem tisti denar izgubil ali pa mi ga je kdo ukrad. Sedaj vidite, sem sklenil, da se obesim. Prav na tole vrvice se bom.»

«Kaj, nesrečni človek, življenje si hočete vzeti?»

«Kaj pa hočem drugega!»

«Ali je to vaša resna beseda?»

«Vejo, tako resna, kakor amen v očenasu! Gospod fajmošter, posloviti sem se prišel od vas. Z Bogom!»

15. t. m. v domu veliko ljudsko veselico s srečolovom, godbo, petjem, streljanjem na dobitke in plesom. Sodeluje godba na pihala iz Rovt, dalje širom vse Slovenije znani Devov kvartet iz Maribora. Za srečolov so zbrani dragoceni dobitki, za dobre strelce pa visoka odlikovanja. Komur je na tem, da dogradimo svojo narodno in državno trdnjavo ob zapadni meji, ta bo gotovo po svojih močeh pripomogel, da prireditev donese stavbnemu odseku za dokončanje doma potrebno vsoto. Vsi sokolski prijatelji, vsi nacionalisti, v nedeljo na svidenje v Gornjem Logatcu!

VRHNIKA. «Slovenec» je prinesel sliko našega župana g. dr. Janka Marolta. Slavospevov mu ne poje nikakih, temveč le pripominja, da že 12 let načeljuje veliki vrhniški občini. Slika g. župana je že precej stara in mu skoro že ni več podobna. Res je v navadi, da slikarji slikajo svetnike mlajše in lepše, kakor so bili v resnici, toda v našem primeru po našem mišljenju taka obzirnost ni na mestu, ker je smešna.

POLJANSKA DOLINA. Naš Sokol bo priredil v nedeljo 22. t. m. javno telovadbo z javnim nastopom ob treh popoldne pred Sokolskim domom v Gorenji vasi, pri slabem vremenu pa v domu. Ta dan bo položil naš Sokol javni račun o delu in napredku za minulo leto. Po nastopu bo običajna veselica, pri kateri bo igrala godba na pihala od Sv. Treh kraljev, ki nas je vse že pri zadnji prireditvi iznenadila s svojo dovršenostjo. Ta dan tedaj vsi v Sokolski dom, da pokažemo našo naklonjenost Sokolu ter mu s tem damo pogum za nadaljnje delovanje. — Že v zadnjem dopisu iz naše doline so se omenile naše slabe in zanemarjene ceste. Danes naj se še omeni, da zadnji čas ne vozi avtomobil med Škofjo Loko in Ziremi ter da se prevažajo pošta s konji za vso dolino redno vsak dan. Sedaj dobimo pošto za pol dneva prej kakor poprej, ko se je prevažala z avtomobilom, pri katerem so često nastali razni defekti. Obča želja vsega prebivalstva v dolini je, da ostani poštna vožnja, kakor je sedaj: popoldne doli, dopoldne gori. Poštna direkcija naj bi to željo upoštevala in v tem zmislu tudi oddala vožnjo pošte za prihodnje, seveda za daljšo dobo in ne samo za eno leto. — Že večkrat se je v «Domovini» poudarjalo, kako hudo je naša dolina prizadeta, zlasti ker je tik za njo, za Blegošem, državna meja. Čipkarski obrt, pred vojno tako cvetoč in pravi blagoslov za revnejše ljudstvo, silno propada. Vse, kar je ostalo v dolini, je lesna kupčija. Lesa se še vedno precej izvozi iz doline.

Toda gospodarji, ki imajo les za sekanje na prodaj, tožijo, da les nima nobene cene.

KRIŽE NA GORENJSKEM. Pred kratkim je zapustil našo vas upokojeni nadučitelj g. Jezeršek, ki je služboval na naši šoli 38 let. Bil je splošno priljubljen in spoštovan. Njegovo delovanje je v veliki meri pripomoglo k napredku naše občine. Bil je eden prvih organizatorjev za napredno misel; zato mu je bilo v zadnjih letih posvečenih več dopisov v «Slovenec», ki so imeli namen, da bi ga oplašili. V zadnjem času se ga je lotila težka bolezen. Preselil se je v Kranj, kjer se zdravi. Želimo mu skorajšnjega okrevanja. Na njegovo mesto je prišel g. Rojc iz Kranja. Upamo, da smo v njem dobili dobro nadomestilno moč.

ZALOG. Podružnica Zveze slovenskih bivših vojakov v D. M. v Polju je odkrila minuli mesec spomenik v svetovni vojni padlim vojakom domačinom. Nihče ni nasprotnik tega spomenika, grajati pa se mora pristransko postopanje njegovega odbora, ki obstoja le iz pristašev SLS. Vabilo k običnemu zboru so objavili le v svojem glasilu «Pravica». Kaj so se bali, da bi stopili v odbor tudi pristaši drugih strank? Nadejali smo se, da bodo tudi vabilo k odkritju spomenika priobčili samo v «Pravici». Toda glej, čitali smo jih v vseh časopisih in celo v «grešni» «Domovini». Računali so na velikanski dotok denarja, pa makar tudi od «brezvercev». V tem oziru res niso bili strankarski. Občni zbor se je vršil v klerikalnem Društvenem domu namesto v šoli, kar je bila želja drugih strank. V šoli se namreč vrše tudi občinske volitve ter seje in so tedaj ta tla dostopna vsem strankam. Dasi so se s tem zadostno razgalili, so bili vendar toliko milostljivi, da so poslali Sokolu in Čitalnici v Zalogu vabilo, v katerem trdijo, da sta Zveza slovenskih vojakov kakor tudi odkritje spomenika nadstrankarska in da ima le kulturni in dobrodelni namen. V primeru, da bi Sokol in Čitalnica vabilo sprejela, naj bi se sestali pevovodje teh društev in določili razpored glede petja. Sokol in Čitalnica sta se sporazumela, da nastopita skupno pod taktirko svojega pevovodje. To pa klerikalnemu odboru ni bilo po godu. Hoteč se ponašati le z organistovim zborom so poslali Čitalnici in Sokolu sklep, da se posameznim društvom (zborom) ne bo dovolilo nastopati, temveč le skupno. Ker se pa Čitalnica in Sokol nista hotela pokoriti temu diktatu, zato sta se odrekla sodelovanju. Z našimi grli razpolagamo namreč mi, ne pa

organist in klerikalna Zveza slovenskih vojakov. Organistov zbor, obstoječ iz Katoliškega izobraževalnega društva in Krekove mladine, se je pa čutil tako šibek, da je moral na pomoč poklicati pevsko društvo «Zarja» iz Most. Očitek, da bi hotela Čitalnica uprizoriti neke vrste tekmo pred spomenikom, zavračamo kot neutemeljen, kajti Čitalnica se ni nikomur vsiljevala, temveč je bila le «vljudno» vabljena. Sovraštvo napram Čitalnici ni ravno najnovejšega datuma. Ona je že od nekdanj trn v peti raznim gospodom, ki niso samo izrazili pristaši SLS, temveč tudi odborniki občine in obenem odborniki Zveze slovenskih vojakov. Prizadevali so si na vso moč, da bi jo vrgli iz šole. V svoji «velikodušnosti» in držeci se krščanskega načela o ljubezni do bližnjega so šli tako daleč, da so bili pripravljene žrtvovati celo onih 1000 Din, katere je podelila občina kot podporo Krekovi mladini, samo če se umakne Čitalnica iz zaloške šole. Predlagali so, da se oder v šoli, kjer prirejajo igre, odstrani in se uporabi prostor za učno sobo, da naj posreduje občinski odbor, da se v šolo v Zalogu ne uvaja politika in da se odpravi iz šole Čitalnica. Dobili so jo pa po nosu, kajti oblastvo ni našlo v Čitalnici ničesar pogrešnega; zato se je izreklo, da s prirejanjem šolskih in drugih dramskih predstav na šolskem odru učiteljstvo ne uvaja v šolo politike, ampak vrši važno prosvetno delo, za kar bi mu morala biti občina hvaležna.

BRASLOVČE. Naše sokolsko društvo se že z vso vnemo pripravlja na proslavo 20letnice svojega obstoja. Proslava se bo vršila s sodelovanjem savinjsko-šaleškega sokolskega okrožja. Zgodovina našega Sokola, ki obstoja skoro le iz kmetijskih sinov, je zanimiva zlasti zaradi tega, ker se je društvo skoro ves čas obstoja moralo boriti s številnimi neprilikami, predvsem zaradi prostora. Kljub vsem težkočam je vztrajal in je pred nekaj leti uvedel ženski oddelek, ki marljivo deluje. Naša prireditev bo 5. septembra t. l., za kar opozarjamo vsa sosedna bratska in druga društva, katera prosimo, da ne prirejajo na ta dan veselie. Upamo, da bo naša redka slavnost zelo dobro uspela, ker so Braslovče znane kot lep idiličen trg, kamor zelo radi prihajajo tudi izletniki. Podrobnejše o prireditvi bomo še poročali.

SV. JURIJ OB ŠČAVNICI. Včasih me privede pot po opravih v ta lepi kraj Prlekije, kjer se je rodilo toliko znamenitih naših mož. In skoro vselej odhajam iz njega veselega srca. Tudi pred

Zviti Tomaž je že mislil oditi, pa stopi za njim župnik:

«Tomaž, ali je to vaša zadnja beesda?»
«Kako ste pa mislili!»
«Stopite torej nazaj!»

S tresočo roko je župnik odprl predal svoje pisalne mize, vzal venkaj denar, naštel sto kron in jih izročil Tomažu.

«Tu imate, Tomaž, toda drugič bolj pazite na denar. Smili se mi vaša družina. Od vas pa tudi upam, da mi boste kdaj storili kako uslugo.»

«Bog naj vam plača, gospod fajmošter, na tem in na onem svetu! Kadar me boste kaj potrebovali, kar povejte mi, nikoli vas ne pozabim!»

Tomaž se je vrnil k svojim tovarišem prav zadovoljen.

Tovariši so ga vsi hkrati vprašali: «No, no, ali si dobil sto kron?»

V začudenje vseh je položil mešetar na mizo denar. Obrnjen proti mežnarju pa je izpregovoril:

«Tu imam denar, Gašper, sedaj veš, kaj te taka. Napravil mi boš obleko zastoj. Dobro sem vedel, da si se ti lagal, kakor je to navada vseh mežnarjev, ki vsi govore o svojih fajmoštrih, da so skopi. Jaz pa rečem: Povsod, kjerkoli bom hodil, bom lahko hvalil našega fajmoštra, da so dobrega srca.»

«Ti, Tomaž, si pa res od samega zlodja. Ali si tačaral našega fajmoštra ali kaj?»

«Blaž, tudi ti bi rad znal tako čarati.» No, pa naj znaš, ker toliko vode prodaš skupaj z vinom. Pa nikar ne zameri!»

Naši znanci so potem istega pondeljka pili kar ves dan na župnikovo zdravje.

Razume se, da je tudi župnik zvedel, kako nesramno ga je mešetar Tomaž potegnil.

Premišljal je župnik in premišljal, kako bi se znosil nad mešetarjem. Slednjič jo je pogodil.

Isto nedeljo po omenjenem pondeljku je imel pridigo, ki jo je skončal:

«Predragi kristjani, varujte se zgrabljivih volkov, ki pridejo k vam v ovčjih oblačilih! Pa še nekaj: Varujte se tudi vseh lažljivih mešetarjev! Amen!»

Vsi Ravnopoljci so se smejali po cerkvi, tisti, ki so pa bili v bližini mešetarja Tomaža, so tega suvali s komolci pod rebra.

Zunaj cerkve pa jim je smeje govoril Tomaž: «E, kaj boste vi! Jaz, jaz sem človek, ki o meni še sam fajmošter delajo pridige. Le po meni se ravnajte, pa boste z lahkim trudom zaslužili denar.»

Anton Stražar.

Medvedja jama

Pri Borovljah stoji gora po imenu Macen. Na gori je cerkvica in ljudje radi hodijo tja. Nekateri romajo, drugi hodijo samo na izlet, ker se nudi z gore lep razgled po okolici. Na desni strani poti je jama, ki ji pravijo «Medvedja jama». O tej jami pripovedujejo tole zgodbo:

V prejšnjih časih je bilo po Koroškem polno medvedov. Ljudje so kosmatince preganjali in lovili na ta način, da so kopali jame, nastavliali vanje meso, potem pa pokrili jame s smrečjem in rušami. Ko je kosmatinec iskal hrane, ga je zapeljal vonj po mesu, da je prišel k jami. Čim pa je stopil na smrečje, je šfrbunknil v jamo in je bil vjet; kajti jame so bile tako globoke, da turcine niso nikoli mogle iz njih.

Tako jame so izkopali kmetje tudi ob poti na Macen. Nekoč je tedaj nesla neka žena zgodaj jutraj, ko je bilo še temačno, kosilo svojemu možu, ki je gozdaril na Macenu. Zašla je malo s pota in padla v jamo. Kdo bi popisal njen strah, ko zagleda v jami medveda, ki je jezno renčal proti njej. Uboga ženska začne na ves glas klicati na pomoč, toda nihče je ne čuje.

Ker žene ni bilo pravi čas, je mož zaslučil nesrečo. Zato se proti poldnevu odpravi s par gozdarji, da poiščejo ženo. Dolgo tavaajo brez uspeha, nazadnje pa pridejo slučajno v bližino tiste jame in zaslišijo, kako drvarjeva žena s slabotnim glasom kliče na pomoč. Hitro teko k jami in svetujejo ženski, naj si odpne krila ter prime za vrvi, ki ji jo spuste v jamo. Žena uboga, drvarji potegnejo za vrvi, medved pa plane na svoj plen, toda ostanejo mu samo krila, medtem ko žensko drvarji srečno potegnejo na plano. Jama pa se izza tistih dob imenuje «Medvedja jama».

Ivan Albrecht.

kratkim, ko sem se mudil tam, se mi je napolnilo srce radosti; le ona grenka kaplja mi je kanila vmes. Opazil sem, kako si Jurjevčani, vedno vneti za izobrazbo, prenavljajo svojo šolo, češ, tudi jed tekne bolje s snažnega krožnika nego z zamazanega. In kakšne načrte še imajo za bodočnost: meščanska šola i. dr.; sicer pa ohranjajo to za enkrat še zase in nočejo mnogo izdati. Pohvalno je treba pri tem omeniti, da jim gre krepko na roko kot načelnik krajnega šolskega sveta gosp. župnik Štuhec, ki je ravnokar služil srebrno primicijo in mu naj veljajo iskrene čestitke. — Da pa bo šola imela lepšo soseščino, se prenavlja tudi bivša Repenškova hiša, katero je kupila s posestvom vred nedavno agilna domača posojilnica, in tudi «posojilniški očetje» snujejo, kakor se sliši, marljivo delo za bodočnost. Tako se je iz teh krogov že sestal pevski zbor opd vodstvom nadučitelja g. Ivajnušiča, ki se pridno vežba v narodni pesmi. Del bivšega Repenškovega posestva pa je že odkupil od posojilnice priljubljeni zdravnik Rus dr. Sokolov, da si zgradi na njem svojo hišo in ostane — vsaj za dogleden čas stalno v naši državi; naj bi mu po možnosti nadomestila njegovo nesrečno domovino! — Trgovec in gostilničar g. Perger gradi na svojem vrtu prostorno uto, ki naj postane zatočišče Katoliškemu bralnemu in izobraževalnemu društvu. — Vse torej znamenja, da so Jurjevčani ostali zvesti izročilom svojih velikih rojakov. Vprašanje je le, in to je lista grenka kaplja, ali je na korist otrokom, da jih vodi orlovski načelnik brez spremstva staršev v Gornjo Radgono, Radence itd. Je to vedno dobro za nje? In ni to morda tudi na škodo službi, ki jo opravlja dotičnik, da bi namreč med opravljanjem službe mislil bolj na svoje orlovstvo kot na službo? Mogoče pa bo tudi njega še srečala spreobrnitev in izvem, ko pridem prihodnjik k Sv. Juriju same vesele novice. — Popotnik.

OJSTRICA PRI DRAVOGRADU. Ker od nas že dolgo ni bilo kakega dopisa v «Domovini», si boste mislili, da so pri nas že vsi ljudje pametni, kar pa ni res. V nedeljo 1. t. m. smo imeli pri Sv. Duhu lepo nedeljo ali žegnanje. Po cerkvenem opravilu so cerkveni ključarji povabili fante, ki so streljali, dekleta, ki so venčala, godce in sploh vse, ki so za cerkev ali žegnanje kaj storili, in še več drugih na svoj dom ter jim napravili izvrstno gostijo. Čast našim cerkvenim ključarjem. Dobro smo se zabavali. Žal le, da je nastal prepir, katerega pa ne bomo natančneje popisovali, ker je dovolj žalostno, da se je neki možak lotil žensk, ker menda pri moških ni upal na zmago.

SV. DUH NA OSTREM VRHU. Kako je list «Domovina» pri nas obmejnem prebivalstvu priljubljen, dokazuje število naročnikov, katerih je že nad petdeset. Vsak teh naročnikov nestrpnno pričakuje dneva, ko pride naš resnicoljubni, zanimivi in poučni list «Domovina». Nekaterim «miroljubnim» ljudem pa to število naročnikov ni po volji, zato si na vso moč prizadevajo, da bi se skrčilo število naročnikov in pristašev za razumnega človeka edino prave SDS. Med tistimi, ki jim ni všeč napredek SDS, se nahaja tudi naš župni upravitelj. Njemu kar naprej povemo, da pri svojem sedanjem strankarskem delu ne bo imel sreče, ker ljudstvo srednjega veka ne živi več, a ljudje v dvajsetem stoletju že znajo misliti s svojimi zdravimi možgani. Naš župni upravitelj je že mnogim tako rekoč vsilil naročbo kakšnega klerikalnega lista. Naši obmejni kmetje niso prepirljivi, zato radi popuščajo, a mnogim je žal, da so naročniki dolgočasnih klerikalnih listov. Sedaj pa še nekaj drugega. Naš župnik je že 21 let upravitelj pri nas in menda še ni nikoli občutil odpornosti svojih faranov proti sebi tako zelo kakor sedaj, ko se je preveč podal v politiko. Gostilne, kjer se zbirajo naprednjaki, mu niso po volji; zato bi rad, da bi se te gostilne odpravile, kar pa ne bo šlo tako hitro. Odkar so naši farani pod današnjim župnim upraviteljem, še niso nikoli imeli zaradi njega takih nepotrebnih sitnosti kakor sedaj, ko je postal hud politik. Kakor čujemo, nas hoče zapustiti. Prosimo!

RIMSKÉ TOPLIČE. Živa ograja ob cesti proti Sv. Marjeti je tako razraščena, da že ovira cestni promet. Pozivamo lastnika, da te ovire nemudoma odpravi. Čudno je, da nima lastnik nikakih ozirov na letoviščarje, ki morajo imeti prav slab vtis zaradi takšne zanemarjenosti.

PTUJ. Naše okrajno sodišče je imelo pretekli teden v svojih zaporih redkega gosta. Bil je to kaplan F. Lužar od Sv. Urbana pri Ptuj, ki je odsedel kazen, ki si jo je nakopal s svojo preveliko ljubeznijo do mladih kmetijskih fantov. Roka pravice je postavila gospoda za 8 dni na hladno. Radovedni smo, če bo mariborski škof pustil temu duhovniku še opravljati cerkvena opravila ter poučevati nedolžno mladino.

MUTA OB DRAVI. Prosim, gospod urednik, da objavite nekaj vrstic iz našega kraja. Upali smo, da nam bo mesec avgust prinesel lepše vreme, toda naše nade so se izjalovile. V soboto 7. t. m. je deževalo, da so narasli vsi potoki in reke. Drava letos še ni bila tako velika. Dež, ki je neprestano padal, je prenehal šele v ponedeljek zjutraj. — Kakor smo že poročali, so delavci tukajšnje železarne, ker se njihovim zahtevam za povišanje mezd ni ugodilo, zagrozili, da bodo odložili delo. Svojo grožnjo so 9. t. m. uresničili, zaradi česar sedaj obrat v železarni počiva. Upamo, da se bo nesporazum med tvrdko in delavci kmalu in ugodno rešil. — V nedeljo 15. t. m. bo imelo tukajšnje prostovoljno gasilno društvo proslavo blagoslovljenja dveh novih motornih brigadnic, ki jih je društvo naročilo iz Linca. Po blagoslovljenju bo veselica z godbo, plesom itd. Za primer neugodnega vremena se bo proslava preložila na prihodnjo nedeljo. Pričakujemo velik obisk.

VERŽEJ. Naša uniformirana trška garda bo imela 22. t. m. blagoslovitev svoje četne zastave. Ta dan bo pač za naš trg pravi narodni praznik. Svečanega blagoslovljanja in razvitja se bo udeležila tudi uniformirana garda iz Varaždina, ki je poleg naše edina te vrste v naši oblasti. Slavnosti se bo udeležil tudi zastopnik mariborskega vojnega okruha in več drugih vojaških ter civilnih dostojanstvenikov. Podrobní program za soboto 21. in nedeljo 22. t. m. je razviden iz plakatov. Zanimivo je to, da bo vsa slavnost pod pokroviteljstvom Narodne odbrane. To dejstvo pač jasno priča o veliki nacionalnosti naših Veržejev in o njihovi zvestobi do kralja ter domovine.

SV. MIKLAVŽ PRI RIMSKIH TOPLICAH. Čudno se nam zdi, da nam naš gospod župnik brani obiskovati cerkev. Opozarjamo ga, da je cerkev last vseh faranov in ne samo nekaterih, ki so slučajno po godu gospodu župniku.

SLIVNICA PRI MARIBORU. Naš klerikalni poslanec g. Faleš se čuti poklican, da z ovadbami mi «deluje» za blagor slovenskega ljudstva. Toda g. poslanec bi moral tudi vedeti, da je treba vsako ovadbo podpreti z dokazi. Zato ga pozivamo, da dokaže ovadbe, ki jih je poslal velikemu županu: 1.) Kdaj je učitelj Č. ostal vse noči na pošti? 2.) Odkdaj je zabranjeno, da uradnik ne sme imeti privatne hrane ter se ne sprehajati s svojo zaročenko in tovariši? 3.) Kdaj je povabil Č. mariborsko Orjuno, da razbije Vaše shode? G. Faleš, dve leti že zbirate in pošiljate ovadbe na oblastva. Sedaj je mera polna, sedaj z dokazi na dan, in se ne skrivajte za imuniteto! Odložite poslanstvo in ponovite svoje klevete kot neposlanec, da boste lahko postavljeni pred sodišče!

ORMOŽ. Dr. Anton Hrovat, vodja bolnice križniškega reda, odpotuje za čas od 10. t. m. do 1. septembra.

BAKOVCI. Posestniki iz mursko-soboškega sreza občin Bakovci, Krog in še nešterne bi prav lepo prosili okrajno sodišče v Mariboru, naj nan že vendar ednok pošle zemljiško knjigo na našo sodnijo nazaj. Imamo sploh veliko nevoljo s tem, ka še zdaj po tolkem časi nemamo zemljiške knjige na našoj sodniji v redi.

MURSKA SOBOTA. Na nas ide edna nevolja nad drugo. Lanjsko leto smo bili gorpoiskani od povodnji, letos skoz zvekovetni dež slaba letina

za zrnje in čiduže vekši davki, ka nemremo več zmagati, te pa ešče dobijamo od naše cerkvene občine račūne za nove zvone kcoj plačati. Nouvi zvoni sou lepa rejč, samo mi jih plačati nemremo. Poleg tega pa ešče tak silov terjajo, ka nan, če štéri mérijč, najč zvonili nedo, pokeč je tou ne plačano. Tou je künšt platiti,, čej nejmmamo s čim.

GORNJA SV. KUNGOTA. Naš g. župnik Magdič, ki smo mu demokrati trn v peti, moli pri vsaki službi božji za tiste, ki čitajo preklete, a hudičevu krvjo pisane časopise «Jutro», «Domovina» itd. Na dan Vnebohoda je s prižnice označil, da mora vsak moliti pri procesiji rožni venec za tiste, ki se poslužujejo s hudičevu krvjo pisanih časopisov, ter za tiste preklete majke, ki so rodile sinove, kateri uvajajo Sokola v našo faro. Kljub vsemu temu pa ima naša «Domovina» vedno več naročnikov in naša strankina organizacija vedno več članov. Reklamo za vse to nam delata g. župnik in še neki drugi gospod, ki smo mu mi preprosti vaščani preordinarni. Hvala jima. Le tako naprej!

PODGORCI PRI VELIKI NEDELJI. V nedeljo 8. t. m. nas je obiskal naš poslanec g. dr. Pivko. Prišel je kljub temu, da je vso noč od sobote na nedeljo in vso nedeljo deževalo in da so bile ceste mestoma preplavljene. To nam je bil dokaz, da se poslanec dr. Pivko ne ustraši nobene težave, da pride med svoje ljudstvo. Nabralo se nas je kljub nalivu lepo število in shod se je vršil pod vodstvom predsednika krajevne organizacije SDS g. Joška Laha. Poslanec dr. Pivko nam je v domači besedi razložil razna vprašanja, ki nas zanimajo zlasti danes, ko nas tiščijo skrbi z vseh strani. Zlasti nam je v stvarnih in prepričevalnih besedah opisal pogubonosnost politike SLS in radičevcev za Slovence. Zborovalci so z odobravanjem vzeli njegova izvajanja na znanje in mu izrekli zaupanje. Tudi so na predlog oblastnega tajnika SDS g. Spindlerja soglasno izrekli obso dbo Radičevega hudobnega izpada proti velikemu županu g. dr. Pirkmaierju, ki ga vsi spoštujemo in ljubimo.

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk

NAŠA ZAHTEVA PO ŽIVINSKI SOLI.

Naša živina potrebuje soli. Za redno in pravilno oskrbo je sol živini neobhodno potrebna, posebno po takih krajih, kjer pokladamo v zimskem času težko prebavno slamnato krmo. Potrebna je zlasti tudi v letih, kakor je bilo lansko in je letošnje, ko smo spravljalí slabo posušeno, nakaženo in pokvarjeno seno in otavo. Tukaj mora živinska sol pomagati, da prebijemo brez škode taka leta in da ohranimo živino zdravo. Letos je živinska sol toliko bolj potrebna po vsi državi, ker je po mnogih krajih povodenj pokvarila seno in nanesla nanj blato in pesek, kar je škodljivo za živino. Dobava potrebne živinske soli je danes vsesplošna potreba in tudi splošna zahteva naših živinorejcev, ki dajejo tej potrebi tudi duška pri raznih sestankih, zgražajoč se na tem, da skrbi vlada tako malo za našo živinorejo.

V agrarni državi smo, pa ne dobimo živinske soli! Navezani smo na živinorejo pa se nam ne nudijo potrebni pripomočki, da bi ostala živina bolj zdrava in da bi dajala več užitka! To je toliko bolj čudno, ker dobiva industrija tako imenovano industrijsko sol!

V sili se zatekajo ljudje, kamor je, da pridejo do cenejše soli. V zadnjem času se gode sleparije s kajnitom, ki ga prodajajo brezvestni trgovci za živinsko sol. Pred kratkim je celo nekdo vprašal, če bi se dala industrijska sol porabiti za živino. To so žalostni pojavi in nevarni eksperimenti, kajti znano je, da sta kajnit kakor tudi industrijska sol škodljivi za živino.

Naše mnenje je, da bi se morala izposlovati dobava cenene živinske soli od monopolne uprave, če smo v državi, ki je pred vsem agrarna in

navezana na dohodke in na razvoj naše živinoreje! Če je količkaj zmislja v vladnih krogih za interese našega kmetijstva! Če je industrija doseglja industrijsko sol, mora tudi naše kmetijstvo doseči živinsko sol!

Naj se vsi državni poslanci, ki so zvečine doma na kmetih, zavzamejo odločno za to, da dobimo tudi kmetovalci in živinorejci potrebno živinsko sol. Kmetijska družba se je že ponovno obrnila na merodajne oblasti za dobavo živinske soli, toda brez uspeha! Naj pomagajo vsi drugi poklicani, da jo končno dosežemo. Brez živinske soli bo trpela naša živina letos veliko škodo!

Popravek. V zadnji številki naj se v članku «Velik škodljivec naših travnikov» pravilno čita kladu namesto «klesa», ocvet namesto «sevel», in ruša namesto «raša».

Priloge za veliko pokrajinsko razstavo „Ljubljana v jeseni“

V zadnji številki smo že poročali, da se bo vršila od 4. do 13. septembra t. l. na prostoru Ljubljanskega velesejja velika pokrajinska razstava «Ljubljana v jeseni», najzanimivejša prireditelja te vrste v naši državi. Hvale vredno je, da se je zavzela za razvoj našega kmetijstva, kulture in umetnosti baš gospodarska institucija, kakor je Ljubljanski velesej, ki že skozi šest let dokumentira svojo zmožnost. Ljubljanski velesej je oporišče za prireditelja vseh mogočih razstav, njegova naloga s pospeševanjem razvoja industrije, obrti in trgovine še ni izčrpana.

Za pokrajinsko razstavo «Ljubljana v jeseni» je združil Ljubljanski velesej stotine delavnih prosvetnih in gospodarskih delavcev, ki mirno, a zato s tem večjo vztrajnostjo delajo že mesece za bodoče razstave v največje presenečenje občinstva. Kmetijski strokovnjaki pripravljajo gradivo za kmetijsko-poučno razstavo; organizirali so se posebni pododbori za poljedelstvo, travništvo, planšarstvo, podkovstvo, kletarstvo, sadjarstvo, za kmetijsko književnost itd. Posebna komisija že danes po deželi ocenjuje konje, ki pridejo v poštev za obsežno razstavo plemenskih konj dne 5. septembra. Posebni oddelek pripravlja vse za častno udeležbo naših mlekarn in sirarn s svojimi izdelki. Prijavilo se jih je do sedaj že nad 30, ki bodo razstavile najrazličnejše mlečne izdelke. Poznavalci vin bodo imeli priliko, izrekat kritiko o razstavljenih buteljskih vinih iz naših slovitih Slovenskih gor. Sledijo zanimive razstave za čebelarje; pred očmi gledalcev se bodo vrstili številni kmetijski stroji in orodje; moderna mlekarna v obratu bo gotovo vzbujala splošno pozornost.

Radio-amaterji in tvrdke pripravljajo obsežno razstavo radio-aparatov in nadomestnih delov. Zbira se material in pripravljajo se sprejemni aparati, ki se bodo razkazovali praktično v posebnem paviljonu. Z navdušenjem so se lotili naši vrli radio-amaterji tega dela v pridobitev novih prijateljev te skrivnostne tehnične iznajdbe. Za premožnejše pa tudi za one, ki gojijo v svojem srcu skrito željo, bo zanimiva pregledna razstava avtomobilov in motornih koles.

Dalje se bo priredila razstava cvetja. Naši vrli ljubljanski trgovski vrtnarji spreminjajo ogromni paviljon «J», ki meri 1000 m², v krasen eksotični vrt, kakršnega Ljubljana še ni videla. Ogróme palme bodo pričarale pravi čudodelni tropični gozd, v katerega senc se bodo šetali po peščenih potih obiskovalci, otoneni po vzduhu teh tropičnih rastlin. Ob vznožju velikanov palm pa se bodo vrstile najizbranejša cvetlice, prava umetnost vrtnarske vede. Cvetlične skupine v najpestrejših barvah bodo prava uteha za vsako utrujeno oko. Ozračje bo hladil lep vodomet, v bistrem potočku pa bodo rasle razne vodne rastline.

V paviljonu «K» bo umetniška razstava. Po dolgem času bo dana prilika, združiti v zelo zanimivem pregledu novejša dela skoro vseh slovenskih umetnikov. Javnost se bo mogla sezna-

niti z vsemi smernicami in strujami v umetniškem ustvarjanju Slovencev zadnjih let.

Paviljon «L»: obsežna in preurejena higijenska razstava, ki je razdeljena v oddelke, ki so urejeni po strokah, odnosno panogah zdravilstva. Tu bomo lahko videli marsikaj, kar nas bo poučilo o različnih boleznih.

Privlačna bo gotovo velika mednarodna razstava psov vseh pasem pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja. Pripravljenih je že čez 600 najlepših plemenskih psov vseh pasem. Ocenjevanje bo strogo ali pravično, saj so poklicani za sodnike najboljši inozemski strokovnjaki. Za to razstavo je največ zanimanja zlasti v južnejših pokrajinah naše države. Znano je, da baš Slovenija dobavlja ostalim pokrajinam plemenske pse.

Razne nagrade, premije, diplome, bronaste, srebrne in zlate medalje bodo zaslužno plačilo razstavljalcem. Sejmišče bo zasedeno do zadnjega kotička. Razstava je tolikanj obsežna, da bosta potrebna dva dneva za pregled. Vsi obiskovalci uživajo iste železniške, parobrodne, vizumske ugodnosti kakor za velesojem. Poleg tega pa je znižana vozna tudi v Italiji, Avstriji, Češko-slovaški in Madžarski.

Mlekarska razstava v Ljubljani

Mleko je danes neobhodno potrebno hranilo. Sicer ga povsod ne cenijo enako, zlasti po vinorodnih krajih ga manj spoštujejo. Mestno prebivalstvo je pa danes navezano na mlečno prehranjevanje in zato tudi vidimo, da se po mestih dosti več uporablja za hrano kakor na deželi.

V zimskem času, ko je mrzlo vreme, skrbi narava sama, da se mleko ohrani nekaj časa. V poletni vročini pa vidimo, da se mleko hitro spreminja, in čim večja je vročina, tem hitreje se pokvari. Kakor pri vsaki drugi škodi tako so se tudi v mlečnem gospodarstvu že od nekdaj trudili z ohranjevanjem mleka na različne načine in z raznimi pripomočki. Danes imamo tudi pri nas že razne pripomočke za ohranjevanje mleka. Zlasti mlekarnice imajo raznovrstne stroje, s katerimi ohranjajo mleko pred pokvaro, tako da ga je mogoče dobavljati odjemalcu tudi poleti v nepokvarjenem in zdravju neškodljivem stanju. Pri nas večinoma ne poznamo teh modernih naprav za ohranjevanje mleka. Je pa tudi nekaj naravnih pripomočkov, ki bi jih morali poznati. Zato je letošnja velesejska uprava sprejela v svoj načrt jesenske prireditve tudi razstavo mlekarskih strojev in mlečnih izdelkov. Tako ima vsakdo priliko, da se pouči na tej razstavi o modernem mlekarstvu.

Kdo ne pozna danes finega čajnega masla in okusnega sira raznih vrst? Vsi vemo, da pred nedavnim časom nismo tega imeli. Moderna tehnika je postavila mlekarstvo čisto na novo podlago, tako da postaja mlekarstvo s svojimi najmodernejšimi stroji najbolj dobičkanosna panoga kmetijstva.

Mlekarska razstava na jesenski velesejski prireditvi od 4. do 13. septembra bo nudila vsakomur priliko, da se pouči o modernih mlekarskih pripomočkih in o pripomočkih za izboljšanje mleka. Razne druge gospodarsko napredne deželne stroje, kakor Švica, Švedska in Danska, so obogatele pri svojem mlečnem gospodarstvu, ker so dosti zgodaj znale ceniti vrednost potrebnih mlekarskih pripomočkov in strojev. V teh deželah najdemo prve izumitelje mlekarskih strojev in prve najboljše mlečne izdelke.

Naša dežela bi prav lahko proizvajala toliko mlečnih izdelkov, kolikor jih potrebuje za svoje lastno prehranjevanje. Toda, žal, da ne proizvajamo niti dosti blaga niti v taki kakovosti kakor druge dežele. Zato naša trgovina rada posega po tujem in dražjem blagu.

Razstavimo svoje najboljše izdelke in seznamimo trgovce z našim dobrim blagom. Modernizirajmo naše mlekarstvo s pomočjo moderne tehnike in dobre organizacije.

Ne zamudimo ugodne prilike in obiščimo jesensko mlekarsko razstavo. Udeležite se je proizvajalci mleka in porabite priložnost, ki se vam

nudi z razkazovanjem mlekarskih priprav in razstavljenih izdelkov, istotako odjemalci mleka, da se poučite o dobroti mleka in mlečnih izdelkov kot najcenejše hrane ob današnjem pomanjkanju denarnih sredstev. Fr. Krištof.

Konjska razstava v Ljubljani.

V okvirju velike pokrajinske razstave «Ljubljana v jeseni» bo prirejena 5. septembra tudi razstava plemenskih in gospodarskih konj toplokrvnih in mrzlokrvnih pasem.

Kakor sta bili prejšnji dve razstavi lepi, tako obeta biti letošnja še zanimivejša ne le za konjerejce same, marveč tudi za ostalo občinstvo. Videli bomo, kaj premore Slovenija v tej panogi našega kmetijstva, dasiravno je naša konjereja zadnja leta številčno nekoliko nazadovala. Za to razstavo je močno zanimanje tudi v sosednjih državah. Upati je, da bo prireditelja privabila mnogo kupcev, zlasti one za plemensko živino.

Konjerejsko društvo za ljubljansko oblast bo že ob priliki premiranj, ki jih bo priredilo tekom tega meseca, odbiralo plemenske konje, tako da bo nudila letošnja razstava res le dober material in da bo tudi v tem oziru na višku.

Vabimo konjerejce, da se v čim večjem številu udeležijo te razstave. Tujcem je treba pokazati, kakšne kakovosti konj se pri nas odgajajo. Take razstave so tudi najboljša sredstva za povzdigo naše konjske kupčije.

Tedenski tržni pregled

ZITO. Od zadnjega našega poročila se cene niso znatneje spremenile. Kakor je podoba, kažejo vsepovsod nagibanje k lahnemu nazadovanju, kajti svetovna letina žita sicer ni tako dobra kakor lani, ali je vendar v splošnem zadovoljiva. Na novosadski blagovni borzi so bile zadnje dni naslednje cene: nova pšenica 265 do 270 Din, ječmen 170 Din, turščica 175 do 180 Din, nova moka «0» 465 Din za 100 kg.

ZIVINA. Cene se držijo na eni in isti višini. Na mariborskem sejmu so bile za kilogram žive teže naslednje cene: voli, debeli 7-50 do 8 Din, poldebeli 6-50 do 7 Din, plemenski 6 Din, biki za klanje 6 do 6-50 Din, klavne krave, debele 6 do 8 Din, plemenske 5 do 6 Din, za klobase 3 do 4-50 Din, molzne in breje 5 do 6 Din, mlada živina 5 do 8 Din.

Kratke vesti

= Vrednost denarja. Na zagrebški borzi se je dobilo dne 10. t. m. v devizah: 100 avstrijskih šilingov za 799-25 do 803-25 Din, 100 italijanskih lir za 189-65 do 190-85 Din, 100 nemških mark za 1349-50 do 1353-50 Din, 1000 madžarskih kron za okrog 79 par, 1 dolar za 56-46 do 56-76 Din, 100 češkoslovaških kron za 167-38 do 168-38 Din, 100 francoskih frankov za 161 do 163 Din.

= Stanje hmeljskih nasadov v Nemčiji je zelo slabo. V Franciji so se nasadi zboljšali, dočim pravijo v Češkoslovaški, da je še vse odvisno od vremena. Gotovo je, da letos ne bo ugodna svetovna hmeljska letina. V Savinjski dolini je poplava marsikje poškodovala hmeljske nasade. V Žatcu se plačuje hmelj v predprodaji po okrog 99 Din za kilogram, dočim se gibljejo cene v Savinjski dolini med 75 do 80 Din za kilogram. Savinjski hmeljarji se drže zelo krepko in le redki prodajajo blago naprej.

= Kmetijski stroji na ljubljanski pokrajinski razstavi. Vse tvrdke, ki vodijo prodajo kmetijskih strojev in orodja, poziva uprava Ljubljanskega velesejja, da se takoj prijavijo za udeležbo velike pokrajinske razstave «Ljubljana v jeseni» od 4. do 13. septembra 1926., ker je za to določeni razstavni prostor malone že zaseden. Vsa pojasnila daje urad Ljubljanskega velesejja.

= Važno za perutinarja. Iz pisarne mariborskega velikega župana nam pišejo: Zaradi neugodnih proračunskih prilik država letos ne bo nakupovala in porazdelila nikakih plemenskih

petelinov. Rejei naj torej vse odvišno plemensko blago odpravijo in vzredijo le za lastno potrebo ter nekaj najboljših petelinov za eventualno oddajo okrajnim zastopom. Za potrebno osveženje krvi bo skrbeti z medsebojno zamenjavo petelinov. Zaradi morebitnih nadaljnjih nasvetov naj se vsakdo obrne na pristojno sresko poglavarstvo, kjer sta mu državni ekonom, oziroma veterinar, vedno na razpolago.

— Obrtna in kmetijska razstava v Ormožu se je otvorila v nedeljo. Otvoritvena slovesnost se je vršila na prostem pred meščansko šolo, v kateri je prirejena izložba obrtnih izdelkov. Pozdravni nagovor je imel predsednik razstavnega odbora g. Kuharič, na kar je veliki župan mariborske oblasti g. dr. Pirkmaier govoril o pomenu takih razstav, ki so znamenje resnega dela. V imenu Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je pozdravil razstavo tajnik gospod dr. Pless, v imenu mariborskega obrtništva pa g. Vahtr. Razstavljeni obrtni predmeti so pokazali veliko spretnost ormoškega in okoliškega obrtništva, ki zasluži vse priznanje. Da je živinoreja ormoškega okraja na visoki stopinji, sta pokazali razstava goveje živine, svinj in perutnine v ponedeljek ter razstava konj v torek. V torek je bila tudi razstava vin ormoško-ljutomerskega okoliša. Žal le, da je vreme bilo nenaklonjeno tej razstavi in je onemogočilo poset oddaljenjšim interesantom. Obrtna razstava bo trajala še do nedelje.

— Posredovalnica za nakup in prodajo sadja v Ptuj. Ker je letos odpovedan veliki sadni pokrajinski sejem v Ptuj, si je podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva v Ptuj nadela nalogo, da posreduje med prodajalci in kupci sadja v ptujem okraju. Sadjerejci naj prijavijo pri podružnici svojo količino in vrsto sadja, ki ga imajo naprodaj, kupci pa naj se istotako tamkaj javijo, ako želijo kupiti sadja v večji ali mali množini. S tem se hoče preprečiti izkoriščanje sadjarjev po raznih špekulantih in prekupeih.

— Okrajna sadna razstava v Ptuj se bo vršila od 2. do 4. oktobra t. l., ako bo dovolj lepega in za trg sposobnega sadja na razpolago. To bo pokazal sadni ogled, ki se bo vršil po celem okraju od 4. do 8. septembra t. l. Obvestila o tej razstavi sledijo pravočasno.

BELEŽKE

+ Avtonomistično lajno zopet zelo živahno vrtil klerikalno časopisje. Čudno je pri vsem tem to, da iz klerikalnega časopisja nikdar natančno ne vzemo, kako si predstavljajo našo avtonomijo. Saj to tako ni potrebno, si mislijo klerikalci, kadar je ljudska nezadovoljnost velika, je samo treba nastaviti kakšne limanice. Toda te limanice ne bodo vlekale več, ker avtonomijo že imamo v oblasteh, a takšne avtonomije, ki jo hočejo klerikalci, nas sam Bog obvari. Po klerikalnem načrtu bi mi Slovenci tvorili državo v državi, imeli menda poleg skupnega še lastno ministristvo, lastno narodno skupščino, za enkrat več uradništva kakor zdaj, carinsko mejo ob Hrvaški in druge takšne dobrote, ki bi zahtevale še večje davke, kakršne imamo sedaj, in ki bi nas gospodarsko popolnoma uničile.

SOKOLSTVO

15LETNICA OBSTOJA SOKOLSKEGA DRUŠTVA V SREDIŠČU.

Predzadnjo nedeljo je imelo Sokolsko društvo v Središču proslavo 15letnice obstoja, spojeno z zletom dravskega sokolskega okrožja. Udeležba vseh društev dravskega okrožja je bila prav lepa, posebno od strani bratskih hrvaških društev iz Varaždina in Čakovca. Ob 11. uri se je vršil slavnostni občni zbor v veliki dvorani Sokolskega doma. Ob svečanem, pesnem razpoloženju ga je otvoril starosta br. Fr. Kočevar z lepim nago-

vorom in prečital došle brzajavne pozdrave, med drugimi od starešinstva Jugoslovenskega sokolskega saveza. V imenu mariborske sokolske župe je pozdravil zbor župni starosta br. J. Novak, v imenu Zagrebške sokolske župe pa naš rojak brat E. Vargazon. Br. Venigerhole kot tajnik je podal daljše izčrpno poročilo o 15letnem delovanju društva. V imenu Hrvatov je izrekel br. Branko Svoboda iz Varaždina ognjevit, prekrasen govor in bil burno pozdravljen. Ob 3. uri popoldne se je začel javen nastop, kateremu je prisostvovala velika množina sokolskega občinstva. Kratki naliiv popoldne je zakrivil, da udeležba zlasti iz bližnje okolice ni bila še večja, odnosno taka, kakršne smo navajeni pri srediških sokolskih prireditvah. Nastop je otvoril moški naraščaj (34) s kiji; za njim je nastopil ženski naraščaj (34); oba sta napravila najboljši vtis, zlasti ženski naraščaj s svojimi ljubkimi vajami. Istotako je bil prav dober nastop članic (24). Burno pozdravljen je bil odsek središkega društva iz Črečan (12). Bratje Medjimurci, sami kmečki sinovi, ki vežbajo komaj par mesecev, so nastopili strumno in sigurno ter izvedli svoje vežbe točno in zavestno ter tako najlepše pokazali, kaj zmoreta volja in veselje do sokolskega udejstvovanja. Najsvetlejša točka središkega Sokola je dejstvo, da se pod njegovim okriljem razvija počasi in sigurno novo sokolsko gnezdo v bratskem Medjimurju. Za brati Črečinčari so izvedli središki člani in članice šestnajstorico; bila je skrbno uvežbana ter je nudila skladno izvajane lepe in pestre skupinske slike. Tudi središki obrtni naraščaj (14), dasi na novo ustanovljen, je pokazal pod vodstvom br. R. Veselka resno pojmovanje. Nastop članov (55) kot vodilnega oddelka pa bi moral biti za okrožni nastop bolj pripravljen. Krivda je deloma v tem, da se niso vsi člani podvrgli dopoldanski skušnji, v splošnem pa so te vaje za podeželska društva pretežke in prekomplicirane. Javno vežbo je zaključilo 12 vrst na orodju; prednjačile so zlasti vrste: Studenci (vrhunske vaje na drogu), Središče (krogi) in varaždinski naraščaj (drog). V splošnem je dravsko okrožje s celotnim nastopom kot preizkušnjo svojih sil lahko zadovoljno. Pokazalo je, da hoče pod skrbnim vodstvom okrožnega načelnika, br. Komaca, resno in vneto izvrševati glavno sokolsko delo: telovadbo. Po javni telovadbi se je razvila živa prosta zabava, ki je ob izbornem razpoloženju trajala pozno v noč. K temu in sploh k lepemu poteku prireditve je mnogo pripomogla domača sokolska godba, sokolski tamburaški zbor in pevski zbor. Tem trem odsekom in sploh vsem, ki so pripomogli do lepega moralnega in gmočnega uspeha, vse priznanje. —tan.

PROSVETA

p Erjavec Fr. Flere P.: Starejše pesnice in pisateljice. Izbrani spisi za mladino. Z risbami okrasili Iv. Kobilčeva in R. Klein-Sternenova. V Ljubljani 1926. Natisnila in založila Učiteljska tiskarna. Cena vezani knjigi 80 Din. Po daljšem presledku je izšel zopet, sedaj XIV. zvezek znane elegantne zbirke «Slovenski pesniki in pisatelji», ki jo izdajata pri Učiteljski tiskarni Fr. Erjavec in P. Flere. Ta zvezek obsega starejše pesnice in pisateljice. Čeprav je namenjena knjiga v prvi vrsti mladini, zlasti ženski, bo vzbudila gotovo veliko pozornost tudi pri odraslem občinstvu, posebno med ženstvom, saj je tu v naši literarni zgodovini prvič izčrpno obdelana vloga, ki jo je zavzemala žena v našem slovstvu. Obširni literarni uvod v knjigo obdela izčrpno sicer le Hausmannovo, Turnograjsko, Pesjakovo in Pajkovo, te glavne štiri starejše literatke, vendar se dotakne tudi vse druge dolge vrste, ki se je kakorkoli pojavila na našem slovstvenem polju, tako da imamo sedaj res popoln pregled ženskega literarnega dela v preteklem stoletju. Zbirka je zaradi svoje izredno elegantne opreme znana že od poprej, le to naj omenimo, da je ta zvezek tudi ilustriran od dveh žensk, namreč Iv. Kobilčeve in Rože Klein-Sternenove, najvažnejših zastopnic

starejše generacije naših upodabljalnih umetnic. Prihodnji zvezek, ki nam ga obetata prireditelja, bo obsegal «Pokrajinske pesnike in pisatelje». Zbirko, in posebej še ta zvezek, seveda vsem tolpo priporočamo.

DOMAČE NOVOSTI

* Naša nova povest. Poleg Albrehtove povesti «Za sina» bomo s prihodnjo številko pričeli še z drugo povestjo pod naslovom «Zmešnjave», ki jo je spisal naš znani sotrudnik Soteščan. Povest je vzeta iz našega vaškega življenja in bo med našimi čitatelji in čitateljicami gotovo vzbudila veliko zanimanje. Kdor še ni naročen na «Domovino», naj se požuri z naročbo, da ne bo zamudil začetka zanimive povesti.

* Kralj pri požaru. V noči od nedelje na ponedeljek je nastal pri posestniku Ivanu Šmidu v Selu pri Bledu iz nepojasnjenih vzrokov požar. V temni noči se gasilci s svojimi vozili niso mogli hitro kretati. Nenadoma pa so zapazili za seboj žaromete velikega avtomobila in kmalu je stal ob njihovi strani kraljev avtomobil, ki jim je nato svetil. V avtomobilu sta se nahajala kralj in njegov adjutant. Kralj je namreč iz svoje sobe zapazil požar ter se takoj odpeljal na lice mesta. Ogledal si je položaj in bodril ljudi, naj pomagajo gasiti. Pogorelcem je obljubil izdatno pomoč. Odredil je tudi, da je na kraj požara dospela četa kraljeve garde, ki je požrtvovalno pomagala pri gašenju gorečih poslopij. Gospodarsko poslopje je popolnoma pogorelo, nevarnost pa je bila, da zgori vsa vas. Le požrtvovalnemu delu gasilcev in vojakov kakor tudi domačega prebivalstva se je zahvaliti, da se ogenj ni razširil. Ko je bila vsaka nevarnost odstranjena, se je kralj v svojem avtomobilu vrnil na Bled.

* Odkritje Miklošičevega spomenika v Ljutomeru. Ob navzočnosti številnih gostov iz vse Slovenije in tudi iz Hrvaške se je izvršila v nedeljo otvoritev spomenika dr. Miklošiča v Ljutomeru. Slavnost je otvoril gimnazijski ravnatelj profesor dr. Tomišek, ki je pozdravil navzoče goste, kakor velikega župana dr. Pirkmaierja, ljutomerskega župana dr. Stojana, prorektorja ljubljanskega vseučilišča dr. Hinterlehnerja in druge. Vseučiliški profesor dr. Nachtigall je nato v daljšem govoru orisal delovanje in zasluge dr. Miklošiča za slovensko in splošno slovansko jezikoslovje ter znanost, na kar je bil spomenik odkrit in izroččen v varstvo ljutomerski občini.

* Zborovanje bivših vojakov na Brezjah se je vršilo v nedeljo. Udeležilo se ga je znatno število bivših vojakov. Otvoril je zborovanje z lepim nagovorom predsednik Zveze slovenskih vojakov upokojeni major g. Colarič, na katerega predlog se je odposlal brzajavni pozdrav Nj. Vel. kralju. Zborovalci so sprejeli resolucijo, v kateri se protestira proti slabemu postopanju z vojnimi žrtvami in se zahteva, da se omogoči invalidom in vojnim sirotam človeka vredno življenje. Zveza se hoče v bližnji bodočnosti pobrigati za prenos kosti žrtv s Suhega bajerja, od Sv. Križa in od Sv. Krištofa ter z drugih pokopališč v Sloveniji na skupen kraj. Postaviti pa hoče v Ljubljani tudi skupen spomenik vsem padlim slovenskim vojakom. Pri volitvah je bil za predsednika ponovno izvoljen g. Colarič. Tajnik je g. Bonač, blagajnik pa g. Wagner.

* Odličen naš rojak Janko Lavrin, profesor primerjalne literature na angleški univerzi v Nottinghamu, se mudi te dni v svoji rojstni vasi Krupi v Beli Krajini.

* Pogreb v planini Brečnega dr. Milka Lubca. Te dni so naša planina pod Prisojnikom truplo pred dvema mesecema ponesrečenega vladnega svetnika dr. Milka Lubca, ki so ga prenesli v Kranjsko goro. Pogreb se je vršil v nedeljo na kranjskogorsko pokopališče ob udeležbi sorodnikov in pokojnikovih prijateljev.

* Viljem Treo †. V Ljubljani je umrl v visoki starosti 81 let arhitekt in mestni stavbenik gosp. Viljem Treo. Z njim je legel v grob eden najboljših

ših arhitektov stare generacije. V Ljubljani in širom Slovenije je bil pokojni znan kot izvrstna strokovna moč. — Bodi ohranjen možu trajen spomin!

* Sneg je padel v nedeljo na gorenskih planinah in Karavankah. Mestoma je padlo v gorovju za pol metra snega. V nedeljo in ponedeljek je bilo po vsej Sloveniji za ta čas neobičajno hladno.

* Po dolgih letih iz Rusije. Te dni se je vrnil iz ruskega ujetništva Matija Primožič, posestnik iz Grahovega pri Cerkljani. Ujet je bil 23. decembra 1914. v Galiciji. Rusi so ga odposlali takoj v Sibirijo in kasneje v razna vojna taborišča v Srednji Aziji. Z njim je prišla tudi žena Rusinja in pet otrok. Primožič je izjavil našemu poročevalcu, da vlada v Rusiji sedaj splošna beda. Primožič se je povrnil v domovino preko Moskve, Varšave, Dunaja in Maribora.

* Okrožni agrarni urad v Mariboru, Koroška cesta 19, naznanja, da se od sedaj vrše uradne ure za stranke izključno le vsako soboto od 8. do 11. ure dopoldne. Okrajna in občinska oblastva se naprošajo, da to v interesu strank na primeren način razglasijo.

* Voda prevrnila potniški arto. Strašno neurje, ki je vladalo v nedeljo in ponedeljek ponoči nad vso okolico Krapinskih toplje, je povzročilo obilo škode. Mnogo hiš je tako poškodovanih, da obstoji nevarnost, da se porušijo. Kopališki omnibus je nevihta zajela na potu na postajo Zabok. V avtomobilu je bilo razen šoferja še 14 potnikov. Šofer je upal, da bo prebredel vodo, ki je poplavlila cesto, toda voda je avto dvignila in ga preobrnila. In obupne klice potnikov so iz bližnjih vasi prihiteli kmetje ter z lastno življensko nevarnostjo rešili potnike. Prtljago je voda odnesla. Kmetje so potnikom radi volje pomagali ter jim posodili suho obleko.

* Sreča v nesreči. Mariborski industrijec in zastopnik Fordovih avtomobilov g. Karel Robavs je napravil v nedeljo izlet na Bled. Zaradi deževja pa so bile ceste zelo razmočene. Pri Naklem je avto na nekem ovinku spričo tega zdrčal v cestni jarek, se preobrnil ter pokopal pod seboj vse štiri potnike, ki so se vozili v avtomobilu. Kmetje v okolici so zapazili nesrečo ter so prihiteli na pomoč. Ko so avto dvignili, so splezali izpod njega vsi štirje potniki popolnoma nepoškodovani.

* Smrtna nesreča. V soboto zvečer se je pripetila pri fališki elektrarni smrtna nesreča. Elektrotehniški predelavec Josip Avguštin je hotel pred zaključkom dela pregledati še neke naprave v veliki transformatorski napravi pri elektrarni. V to svrhu je moral po železnih klinih splezati 10 metrov globoko. Pri tem pa ga je prijela omotica ter je padel v globočino, kjer je nezavesten obležal. Mariborski rešilni oddelk ga je takoj z avtomobilom prepeljal v mariborsko bolnico, vendar pa je nesrečnež zaradi težkih notranjih poškodb že med transportom umrl.

* «Atentator» na Radiča izpuščen. Svoječas so radičevci zagnali zaradi «atentata» na Radiča ob priliki njegovega shoda v Stari Pazovi velik krik. Radičevski listi so slikali lahkovernim čitateljem, kaj vse bi se bilo pripetilo, ako bi bila eksplodirala grozna bomba. Vršile so se dolgočasne preiskave, končno pa se je izkazalo, da je bilo vse skupaj samo šala, ki si jo je dovolil dijak Mikič. Njegova «bomba» se je izkazala za povsem nedolžno, zaradi česar so te dni Mikiča izpustili iz zapora.

* Smrtna nesreča zaradi oparjenja. Pišejo nam: Minuli teden se je zgodila v hiši po domače pri Štefanovem Jurju v Gorenji vasi velika nesreča, katere žrtev je bil štiriletni domači sinček. Do nesreče je prišlo takole: Zvečer je šla gospodinja po nujnih opravkih iz hiše, a doma je ostal njen mož z dvema otrokoma, štiriletnim in enim še mlajšim sinčkom. Mož je baš pripravljaval v veži krmo za živino ter vlił v škaף vrelega kropa, da bi poparil z njim rezanico za živino. V tem času se je vrnila domov mati in štiriletni sinček ji je ves vesel skočil naproti. Nesreča je hotela, da je pri tem zadel ob škaף in padel v krop. Otroek je dobil po vsem životu tako težke ope-

kline, da je kljub takojšnji zdravniški pomoči umrl naslednjega dne v silnih mukah. Odrasel človek bi najbrže prestal te bolečine, a nežen otrok v tej starosti še nima zadosti odporne sile.

* Strela zanelila požar. Iz Vodrancev nam pišejo: Težka nesreča je zadela tukajšnjega posestnika in zidarja g. Alojza Dolinščaka. V petek 6. t. m. je med nevihto udarila strela in mu upepelila staro hišo, hleve in gospodarsko poslopje. Vrlemu vitanskemu gasilnemu društvu, ki je bilo takoj na mestu nesreče, gre zasluga, da se je rešila živina, zruje in orodje in da se je požar omejil. Nesrečni gospodar, ki je na zidarskem delu v Sisku, je bil brzozjavno obveščen o hudi nezgodi, ki je zadela v njegovi odsotnosti njegov dom. Škoda je le deloma krita z zavarovalnino.

* Ne pošiljajte srečk v Zedinjene države. Mnoge organizacije, ki prirejajo loterije v društvene ali dobrodelne svrhe, često pošiljajo srečke na razprodajo v Zedinjene države tamošnjim organizacijam ali poslovcem. Opozarjamo, da je v Zedinjenih državah zabranjena vsaka loterija in vsako prodajanje srečk, domačih ali inozemskih.

* Strela užgala gospodarsko poslopje. Iz Stare nove vasi nam pišejo: V četrtek 5. t. m. popoldne je razsajala pri nas huda nevihta. Padala je tudi toča, ki je na poljskih prideških napravila precej občutno škodo. Pri tej priliki je strela udarila v hleve posestnika Antona Magdiča. Pogoreli so hlevi in gospodarsko poslopje ter vsi spravljani poljski prideški. Ker je pogoreli posestnik imel poslopja nizko zavarovana, je težko prizadet. Dežju in neumornemu delovanju domačega in na pomoč prihitelih gasilnih društev se je zahvaliti, da se ogenj ni razširil na hišo in na sosednja poslopja. Posebno pohvalno se mora omeniti gasilno društvo iz Buččevca.

* Požar v Podvincih. Pišejo nam: V nedeljo 1. t. m. je uničil požar gospodarsko poslopje posestnika Čeha na velovleški okrajni cesti. Ptujsko-gasilno društvo je pravočasno prihitelo na pomoč ter požar omejilo samo na gospodarsko poslopje. Obstojala je nevarnost, ker je bilo vetrovno, da se vnamejo tudi druga poslopja.

* Vojak utonil v Dravi. Pišejo nam: Vojaške vaje pontonijskega bataljona v Ptuj na deroči Dravi so zahlevale eno žrtev. Po nesreči je padel raz čolna en vežbenik, ki ni znal plavati. Preden je prihitela na pomoč druga posadka v čolnih, je nesrečnik že izginil v valovih.

* Preko skale padel. V javno bolnico v Ljubljani so pripeljali 74letnega dninarja Antona Lukaniča iz Bevk pri Vrhniku, ki je pri nabiranju suhljadi čez tri metre visoko skalo tako nesrečno padel, da je dobil težke poškodbe po glavi in životu.

* Samomor možaka, ki se je zaljubil v lastno hčerko. V osiješki okolici je živel priseljenec iz Like Vaso Lukač. Žena je ostala v Liki, prišla pa sta z njim šestnajstletna hčerka in desetletni sin. Mož se je zaljubil v lastno hčerko, ki je pa to čudno ljubezen odklanjala in se nedavno vrnila k materi v Liko. To je možaka tako potrla, da se je ustrelil.

* Poskušen samomor. Iz neznanega vzroka je hotela v Ljubljani prostovoljno v smrt 20letna Ana Draganova iz Grosupelj. Izpila je večjo količino jesihove esence in napadla jo je slabost. Domači pa so njeno stanje še pravočasno opazili in poklicali telefonično ljubljanski rešilni avto, ki je obupanko prepeljal v javno bolnico.

* Nesreča. Na glavnem trgu v Škofji Loki pleskajo hišo trgovca g. Antona Kašmana. Med delom se je te dni oder podrł in so padli trije delavci na tla. Eden se je pri padcu težko ranil na glavi in prsih, drugi je lahko ranjen, tretji pa je ostal nepoškodovan. Obvisel je namreč na električni žici, ki je bila brez toka.

* Lačen vlomilec. V gostilno Marije Novakove v Mostah pri Ljubljani je prišel v nedeljo ponoči neznan zlikovec, in sicer skozi okno s pomočjo kola. Mrežo je s kolom raztegnil in zlezal nato v kuhinjo. Notri je uporabil ponarejen ključ, odprl omaro ter si prisvojil okrog 100 Din drobiža in več malenkosti. Tat je na mizi našel skle-

dico rdeče pese, ki jo je z vso slastjo pojedel.

* Nesreča pri gradnji. Zidarski delavec Franc Triler iz Hrastij pri Kranju, uslužben na stavbi posestnika Simona Praprotnika v Jenkovi ulici, je donášal z nahrbtnim stolom v prvo nadstropje opeko. Naenkrat se je strop udrł in Triler je padel okrog tri metre globoko v vežo. Nesrečnež je dobil pri padcu tako težke telesne poškodbe na glavi, da so ga morali takoj prepefjati v bolnico.

* Nenadna smrt. Tržaški gostilničar 70letni Jakob Trdina je obiskal pred nekaj dnevi svoje sorodnike v Lukovici pri Brdu. V sredo se je povrnil z obiska v Ljubljano ter prenočil pri «Tišlerju» v Kolodvorski ulici. Tamkaj je ostal v gostilni tudi tekom dneva. Popoldne ob pol 16. pa mu je postalo nenadoma slabo in po par minutah je izdihnil. Zadela ga je srčna kap.

* Najden utopljenec. Pri Moškanjcih v ptujskem okraju so našli te dni truplo železniškega uslužbenca Josipa Riterja, ki je dne 25. julija t. l. pri kopanju utonil.

* Požar v Cerkljah pri Kranju. Predzadnji četrtek ob polnoči je svetel žar obsijal vas Cerklje pri Kranju. Ognjeni prameni so v trenutku objeli troje poslopj. Strašnemu prizoru se je pridružil krik in vik obupanij pogorelecev in ogroženih sosedov. Hišo sedlarja Miklavčiča, ki se je baš usodnega večera vselil vanjo, sta reševala sinova tamkajšnjega nadučitelja, ki sta z mernikom donášala vodo, dokler ni prihitelo na pomoč domače gasilsko društvo. Na kraj nesreče so došli tudi brnški gasilci in nebroj ljudstva, ki je sodelovalo. Pogorelecem se je posrečilo rešiti le golo življenje. Osumljenca, ki se je na predvečer sprł s dvema pogorelcema, je orožništvo aretiralo.

* Tat. Predzadnji četrtek popoldne se je splazil neznan tat v hišo posestnika Franceta Pajsarja v Šmartnem ob Savi ter mu odnesel več razne obleke.

* Detomorilka. V Hrastniku je bila aretirana zaradi delomora dekla Marija Judeževa, rodom iz Zagorja.

* Obklala sta ga. Ob priliki veselice pri Erzenu v Hrastniku sta dninar Avgust Keber in Alojz Kovač postala tako dobre volje, da se jima je zahotelo fantovskega pretepa. Namesto, da bi razkazovala svoje junaštvo z golimi rokami, sta pa segla po nožu in obklala rudarja Ramšaka. Ramšaka, ki je dobil rane po hrbtu in na glavi, so takoj odpeljali v bolnico.

* Brata je umoril. Iz Oplotnice nam pišejo: Te dni je zaklal Jožef Muc iz Prihove svojega 29letnega brata Antona. Anton je služil pred tremi leti pri orožnikih in je bil med ljudstvom zelo priljubljen.

* Enajsta božja zapoved je: da kupite gumijasto izdelke, linoleum in voščeno platno tam, kjer je cenejše. To pa je le v naši prvi in edini specialni trgovini v Ljubljani, Stari trg št. 26. «K a v č u k», d. z o. z. Na veliko in na malo. 187

* «Brezalkoholna Produkcija», Ljubljana, Poljanski nasip 10/7, pošlje vsakemu naročniku «Domovine» zanimiv cenik brezplačno. Zabejavajte ga takoj; ne bo Vam žal!

Tako je.

Snubec: «Gospodična Klara, za vas bi šel tudi v pekel.»

Klara: «To kar tako pravite. Kako bi pa to napravili, gospod Zvitorepec?»

Snubec: «Postanite moja žena!»

Dva modrijana.

Čebulnik: «Majhne stvari nam v življenju pogostokrat prizadevajo velike preglavice. Kaj ni tako?»

Česnik: «To je čista resnica. Ko sem prišel sinoči iz gostilne domov, sem našo veliko hišo prav lahko našel, nikakor pa nisem mogel najti luknjice v ključavnici.»

Iz previdnosti.

Janez: «Zakaj si iz časopisa izrezal spis, ki piše o tem, kako se doseže 100 let starosti?»

Miha: «Zato, da ne bo tega čitala moja tašča.»

IZ POPOTNIKOVE TORBE**HALOZE IN HALOŽANI.**

Halozе, avgusta.

Haloze se raztezajo od Ptujске gore navzdol do Zavrča ter mejijo na severni in vzhodni strani na Gornje in Spodnje Dravsko polje (mejo delata Dravinja in Drava), na južni strani na hrvaške hribe ob prejšnji deželni meji, zahodno stran pa obkrožuje gorovje rogaškega in slovenjebistriškega okraja. Haloze kot celota, spadajoča v ptujski okraj, so lep kos slovenske zemlje, ki ima strmo hribovito lego. Ravnine v Halozah ni, tudi na vrhovih ne najdemo planot, ampak samo ostre grebene, toliko široke, da stojijo na njih zidanice in viničarije ter da je še nekaj prostora za ceste in pota, ki vodijo iz hriba na hrib. Haloze so raztrgane, kakor da bi bile vulkanskega izvora; rodovitno površino tvori lapor, ki se na dežju in solncu razkrajja ter razpada. Na tem laporju rodi vinska trta, in sicer na južni, vzhodni in zahodni strani, medtem ko severne strani pokrivajo kostanjevi, bukovi in hrastovi gozdovi. Od vrha do sredine hribovja se goji vinska trta, nižje navzdol pa so travniki in njive. Po Halozah je polno plemenitega sadnega drevja vseh vrst; najbolj uspevajo kosmači in mošanceljni, katerih sadje ima z bog lapornate zemlje prvovrsten okus.

Kdor se hoče podati v Haloze, se pelje do Ptujа. Odtod vodijo dobre okrajne ceste v sredino Haloz: ena cesta vodi preko Ptujске gore na Rogatec in Rogaško Slatino, druga mimo Sv. Trojice v Halozah na Krapino, tretja mimo Št. Vida ob Dravi na Sv. Andraž-Leskovec v Halozah in dalje na Cvetlin in Hrvaško naprej proti Krapinskim toplicam, četrta pa vodi iz Ptujа do dravskega mesta pod Borlom, kjer se odcepi ena progna na Sv. Barbaro v Halozah in k Sv. Florjanu, druga in to glavna, pa vodi na Zavrč, Turški vrh in dalje na Varaždin.

Haloze se odprte in se potnik lahko posluži vsakega prevoznega sredstva, ki ga dobi v Ptujju sigurno na razpolago. Največ užitka ima popotnik, ako se poda peš po vseh Halozah in preko vseh hribov. Vsak četrt ure hoda in vsak obrat nudi novo prekrasno sliko pokrajine in diven razgled, zaradi česar so dobile Haloze tudi priimek «slikovite».

Tu se pridelata najboljše vino vseh vrst. V Halozah imajo svoje vinograde Ptujčani, zlasti so si pridobivali najlepša posestva Nemci in ponemčeni Slovenci za časa avstrijskega gospodarstva, ko je začela uničevati vinograde trtna uš. Zgradili so si lepe hiše in vile, za domače ljudi pa so preostale borne viničarije in pičlo število zidanih hiš. Stanje se je v vojnem in povojnem času nekoliko spremenilo v prilog prebivalstva domače grude, vendar še ne tako, kakor bi bilo želeli. Omeniti je Štajersko hranilnico, ki ima v Halozah najlepša posestva, najboljše urejeno gospodarstvo ter pridelata najboljše vina. Štajerska hranilnica je dala našim revnim ljudem mnogo zaslužka, ko je arondirala in preuredila neplodovito laporno zemljo v dobre nasade najboljših vinskih trt, pa tudi sadnega drevja, katerega je nasadila na tisoče in tisoče. Tudi drugi boljši posestniki v Halozah so šli enaka pota ter storili marsikaj dobrega za Haložane.

V dobrih letih se pridelajo v Halozah vina izvrstne kakovosti. Čim bolj je vroče in manj dežja, tem več je vina in tem boljše kakovosti je. V dobrih vinskih letih pravi Haložan, da je vino «sam pridelalo», kadar pa je vino bolj kislo in slabše kvalitete, tedaj pa pravi, «takega je Bog dal». Haložani so pridni in pošteni ljudje. Najbolj jih odlikuje skromnost. V Halozah je malo dobrih njiv, zato se pridelata tudi zelo malo živeža. Živež si Haložani kupujejo na Polju (Dravskem polju) za vino, sadje, kostanj, leseno robo itd. Kadar vinska trta in sadno drevje slabo obrodit, tedaj je Haložan velik siromak. Nima ničesar jesti in strada, da poka. Kljub temu pa je še vesel. Malo popije vina ob «suhi deri» ter dela in koplje vinograd, ako zina dopušča, sicer pa leži

za toplo pečjo in obira posušeni kruh ali sadje.

Haložan je tudi zelo ponižen in goščoljuben. Če ima kaj, rad odstopi drugemu. Gostoljubnost Haložana je znana. Če pride neznan popotnik k Haložanu v hišo in ga poprosi jestvin, tedaj mu odstopi, ako more, vsaj skromen del svojega grižljaja. Če pa nima ponuditi prigrizka, tedaj pa prinese na mizo vrč vina, češ: «d drugega nimam; kar imam, od srca rad dam». On ljubi tudi tovarišijo. Značilna je napitnica: «Pivaj, uživaj in prepjavaj in veseli se z menoj; žalosten nikar ne bodi, bodi zvest prijatelj moj!»

Najlepše so Haloze pomladi maja in junija ter potem v jeseni septembra in oktobra. Pomladi, ko je vse v cvetju, sadno drevje, gozd in drugo, tedaj se nudi popotniku prekrasna slika narave. Ko pa cvete trta, pa že od daleč prihaja prijeten vonj tega cvetja ter vabi bliže in bliže. In jesen, kako je lepa! Bukovi in kostanjevi gozdovi spreminjajo listnato barvo ter nudijo očesu zelo prijeten pogled na pestre in spreminjajoče se barve v vseh niansah, kar jih more nuditi le lepa jesenska narava.

Ljudje so pomladi, celo poletje ter v jeseni v vinogradu. Le takrat, ko grozdje dobiva svojo «moko», to je, ko se prične grozdje prašiti, mehčati in barvati, tedaj ne stopi rad v vinograd, ker se boji, da bi otepel ta prah raz jagod in motil svečano zoritev. V tem času je Haložan v kleti in pri domu. Popravljaja sode, stiskalnice in drugo orodje za trgateg. Klopoteci so na vsakem vrhu, če ne v vsakem vinogradu celo dva in več. Nabiranje sodov ter klopoteci povzročajo obiskovalcu prijetno razpoloženje, ker ga tako rekoč oklenejo in zamamijo, da pozabi na ves trud po strmih rebrih in navdušen uživa kras in čar narode, obenem pa prisluškuje zvonečim udarcem po sodih in neskončnemu grgljanju in klopotanju klopotev. In kako ubrane glasove imajo ti klopoteci! Ta bije težko, globoko, oni tamle poje visoko, ta zraven potrka itd. Kdor še ni videl in slišal vsega, kar Haloze nudijo, ta se mora podati na pot v Haloze v pomladi in jeseni in užitka ne bo pozabil svoje žive dni.

Haložan je šaljiv in vesel. Poje si, če uživa ali dela. Pri kopu si poje, pri košnji jučka, ob trgatvi pa prepeva in vriska, da odmeva od hriba do hriba daleč naokrog. Prešarji prešajo cele noči, pojo in pijo. Trgateg traja ponekod 14 ali tudi več dni. Tedaj je v Halozah kakor v mravljišču. Mnogokaternika je zvaljela trgateg, da se je podal v «gospodov vinograd». Trudapolna pot mu je bila obilo poplačana, ko se je nasrkal svežega čistega zraka in sladkega mošta, posebno onega, ki je že «vrezan». Ročke skorej ni mogoče odmakniti od ust, tako diši ta zdrava brezalkoholna pijača. Malo južine in še nekaj «starega» po vrhu, to je za želodec, namesto spanca pa budilnica celonočnih krikov, prepevanja, pokanja z možnarji itd.

Želeli je, da bi Haloze poznal vsak Slovenec in še drugi naši državljani. Vzljubili bi jih kot svoje letovišče, delali bi izlete daljše in krajše, zlasti pomladi in jeseni, ter prepevali skupno s tamošnjim prebivalstvom to ljubo zdravico: «Kumek, moj dragi, zdaj se napij, ne bode ti dolgo, zdaj se naučij!»

SREDIŠKO PISMO.

Središče ob Dravi, 8. avgusta.

Velesenjeni gospod urednik! Po dolgem času sem zopet enkrat prišel v slavno Središče. Kako sem se začudil, ko sem videl na središki postaji nad sto vagonov najrazličnejših vrst. Jejhata, sem si mislil, kako velik promet mora imeti ta postaja. Vprašal sem znanega tržana: «Kaj pa vi Središčani nakladate na vaši postaji, da imate čez sto praznih vagonov pripravljenih? Kaj izvažate g. Kočevar toliko hrastovih dog ali g. Mitzky toliko jajc ali g. Zadravec toliko moke ali kakšnega hudiča izvažate v tolikih vagonih? Po drugih krajih pa stoji vsa trgovina in ni nobenega prometa.»

«Ne, ne, gospod,» mi je odvrnil moj znanec, «ti vagoni, ki ste jih videli na kolodvoru, niso

namenjeni za kak izvoz, ampak to so pokvarjeni vagoni, ki so vzeti iz prometa. Kakor zdravnik priporočajo bolnikom svež zrak in sonce, tako je železniška uprava poslala na letovišče betežne vagonne k nam v Središče. Najbrž misli, da bodo od solca in dobrega zraka zopet ozdraveli in postali sposobni za promet. Toda uprava se moti. Bolniku hasni dober zrak, vagoni, ki stojijo sedaj že dolge mesece pri nas, pa bodo od solca in dežja vedno slabši. To vam je slab, zomerfriš! Železni deli rjavijo, leseni deli trohijo. Večini vagonov je bilo prvotno potrebno le malenkostno popravilo, toda tekomo dolgega časa, kar stojijo in še bodo stali na naši postaji na letovišču, bodo popolnoma za nič. Vidite, gospod, tako se zapravlja pri nas državno in ljudsko premoženje. Ako bi v naši občini kdo tako gospodaril, bi ga naš župan že davno spravil pod kuratelo; nad državno in tudi železniško upravo pa morajo izvrševati kuratelo državni poslanci, in prvi vrsti iz onih strank, ki so na vladi. Radičeva stranka pa se za take zadeve, kej propadajo zaradi malomarnosti in nesposobnosti merodajnih činiteljev milijoni ljudskega premoženja, nič ne briga. Radič je zadovoljen, ako se vozi v salon-skem vozu, g. poslanec Kelemina pa molči in menda tuhta, kako bi prestavil naša učitelja, marljiva sokolska delavca, gg. Vittorija in Venigerholca, zato ne more imeti časa še za take malenkosti, kakor je zadeva pokvarjenih vagonov.»

Tako mi je govoril moj hudomušni središki znanec. Možak ima prav. Pozdravljeni, g. urednik! Pri priliki se Vam bom s svojega potovanja zopet javil s kakim pismom. Popotnik.

PISMO PRAPREŠKEGA TONETA.

Ježica, 8. avgusta.

Prou nikamr ni bvoov zajet to nedelo, prou cev dan ja šou dž kf za stavo. Jan čas sm brav, jan čas pa pisu, pa sm si prav ud srca želu, deb že vndr jankrat minuva ta dugačasna nedela. Prke večer ja že bvoov, k seja prmen ugvasu moj prjatu Polde. Prou uveselu sem se ga tega ubiska; vedu sm dvabr, de mi bo ke nouga povedu. Pa mja tudi. Tori berite.

Na ta letašn Lblanski velesejm se je pudav tud Grega Kulenc. Prou lpo se je napravu; tud obrev se ja, pa muštace nasuku, in jo ja mahnu prke Lblan.

Grega Kulene je dama blizu Kamnika; prou jan ta velk velak je u občin, jan tud u ubčinskim udbor. Ja, to se seveda razume, de ja prou ta hud klerikauc.

U tem velesejm je imov Grega tud ke zavidt. Ko ja use ugledu površn, jo ja pa mahnu naprej pu Tiboli. Tam pa ja sramak padu u skušnave; ni padu po nasreč, ampak čist dobavoln. Kar znajdva sta se skupi z luštno gospodično. Grega se je tko zavervo u to prsrčkano punčko, de ja pozabu na vse: namreč, de ja klerikauc in de ja povrh tega tud že tri leta uženen.

Zmeniva sta se s to zapelivo punčko, de bosta jano noč veselo preževa. Popreden pa se podasta u mirn kref, pa bvosta še Iblano mav ugledava.

Prke večer sta šva še mav h «šeštic»; pa ravn tam sta meva hudo smolo. Ko sta se tam hvadiva s pivam, pa je pršu na pivo tud Gregov znanc Lukež Podržaj. Prou hdo se ja ustrašu Grega tega svojga pulitečenga nasprotnika, kajti Lukež bere «Domovino».

Lukež je prec vedu, kam ps taco molči. Zvo čudn se mu je zdev, nisi ke tacga mislu ud Grega za cev svet ne! Deb ga ud greha udvrnu, mu ja kar reku:

«Ti, Grega, šest bo kinau ura, čas bu jt, najum ženskam ja že duvgčes dama.»

Kokr b' z vado polov uba, Grega ja to gospodično, taka sta bva.

Gospodična ja še rekva Lukežu: «Vi, al ja res ta lump uženen?»

«Sevedi ja, se ja iz naše ubčine!»

Grega ja med tem že šou ... Udnesu gotov ni narbolji utise ud velesejma. O, koko se učasih ldem račun prekrzuja.

ŽENSKI VESTNIK

MATERE IN VZGOJA OTROK.

Matere se pri vzgajanju otrok morajo zavedati, da se njihova vzgoja ne sme vršiti tako mrtvo kakor v šoli. Prava vzgoja v družinskem krogu je ona, ko mati doživlja z otrokom prav vse, kar doživlja dete samo. Zato mora mati svojega otroka popolnoma razumeti. Vedeti mora, kaj in kako otrok misli, ter se mora tega njegovega mišljenja vedno tudi udeleževati. Pomagati mu mora do novih predstav, voditi ga v pravilnem razumevanju ter ga pri tem voditi k samostojnemu mišljenju.

To vse pa se mora delati neprisiljeno, ne z vsiljivim poučevanjem, temveč tako, kakor življenje in priložnost sama prineseta. Na ta način pride dete neopaženo in neprisiljeno do novega znanja, in pravnega razumevanja okolice, ki ga obdaja.

Številne matere z neprestanim vsiljivim poučevanjem več škodujejo, kakor koristijo. Razvijajoče se bitje, ki še nima razumevanja za resnobno delo, temveč živi življenje srečne brezskrbnosti, postane, ko opazi materino vsiljivost, sitno in uporno in topo za vse nauke, kajti zdi se mu, da se mu godi krivica.

Zelo važno je tudi, da se matere ozirajo na zmožnosti otrok in se popolnoma vživijo vanje. Mati mora postati s svojim otrokom tudi sama otrok. Nobena mati ne sme razvijati otrokovih zmožnosti enostransko. To bi se zgodilo, če bi gojila v posebni meri ono zmožnost, ki je že po naravi bolj razvita. To se kaj rado zgodi, ker zahteva takšna vzgoja manj truda. Zavzeti se je treba baš za slabše razvite zmožnosti v večji meri in skušati se mora, da se doseže sorazmerje vseh. Glavno je, kakor rečeno, nevsiljivo vzgajanje in nevsiljiv pouk. Le na ta način se pri otroku vzbudi pristno neprisiljeno zanimanje za stvari, ki se jih dete mora naučiti.

Jabolčni kuh. Obriši šest lepih jabolč, zloži jih v primeren model, drugo poleg drugega, postavi model v drugo kozico, v kateri mora biti dva do tri prste vode, kozico pokrij, postavi v pečico ali na žerjavico, da se jabolka na sopari mehko skuhamo; kuhana pretlači skozi sito. Zdjaj zmešaj za dve jajci presnega masla, primešaj na vsako jabolko en rumenjak, pretlačena jabolka, malo limonovega ali pomarančnega sladkorja, rahlo primešaj trd sneg od petih beljakov in še dve pesti drobtin. Vse to deni rahlo zmešano v pomazan model ter lepo rumeno zapeci.

Umivanje steklene posode. Steklenice in kozarce umivaj z mlačnim jesihom in peskom. S tem jih dobro stresaj in nazadnje oplakni z mlačno vodo. Celo zelo zanemarjene steklenice in kozarce moreš na ta način hitro in lepo umiti, ne da bi steklo pri tem trpelo.

Priporočljiv način lupljenja jabolč. Jabolka lupijo gospodinje včasih zelo debelo. Znano pa je, da je baš pod kožico najboljši jabolčni okus. Da ta izredno prijetni okus ohraniš za jabolčno jed, polij jabolka, ki jih misliš lupiti, z vrelo vodo in jih pusti, da se ohladi. Potem se dá kožica prav rada odstraniti in, kar je najvažnejše, odlupi se samo vrhnja kožica, meso pa ostane celo. Ta način lupljenja je tudi z varčnostnega ozira priporočljiv.

ZANIMIVOSTI

KAKO HITRO SE MNOŽE ŽIVALI.

Ako malo natančneje razmišljamo o tem, pridemo do neverjetnih števil, ki se pa z dejanskim stanom v naravi ne bodo skladale.

Lisica v naših krajih vrže na leto 4 do 5 mladičev in to več let zaporedoma. Ako hočemo izračunati njeno potomstvo in vzamemo v po-

štev, da en lisičji rep vrže tekom vsega svojega življenja samo šest mladičev in od teh tri samce in tri samice in da ti trije par naslednje leto zopet enako število mladičev vržejo, tedaj dobimo po pretoku desetih let 118.098 potomcev.

Ta številka bi pa bila mnogo večja, ako bi vpoštevali pravo rodilno zmožnost. In med tem ko lisica vrže na leto samo 4 do 5 mladičev, jih vrže zajec 8 do 10, miš in njene sorodne vrste pa celo do 30. Še večja števila dobimo potem pri ribah, kjer leže en sam krap do 700.000 jajčec na leto. Naravnost neverjetno pa je, da producirajo trihine in trakulje do 100 milijonov jajčec.

Na prvi pogled nerazumljivo razmnoževanje nam bo takoj razumljivo, ako pomislimo, da služijo manjše živalice vedno večjim v hrano. Če torej to vpoštevamo in pa dejstvo, da jih tudi človek neizmerno pokonča, je naravnost nujno tako razmnoževanje v živalskem svetu, če se hočejo posamezne vrste vsaj toliko ohraniti, da ne izgine njih rod s površja sveta.

× **Kako se ženijo boljševiški veljaki.** Sovjetski komisar v Odesi Fedor Sigov je zalezoval že dalje časa lepo odeško deklico, ki pa se mu je upirala in ni hotela postati njegova ljubica. Sigov jo je hotel na vsak način imeti in jo je zato zasnuobil. Deklica se je upirala tudi možitvi, toda na njo so pritisnili sorodniki, ki so se bali, da se bo sicer Sigov maščeval nad celo rodbino. Tako je deklo naposled pristalo na poroko, ki se je vršila nekega dne ob 3. popoldne. Ko je Sigov na ta način dosegel svoj namen in ustregel svoji pohotnosti, je ob 7. zvečer svojo ženo zapodil. Izjavil ji je, da ni niti duševno niti telesno dovolj razvita, da bi lahko postala mati njegovim otrokom. Prevarana mladenka se je povrnila k svojim staršem in šla na policijo, da bi prosila zaščite, toda tam so ji izjavili, da sicer obsojajo postopanje Sigova, da pa sovjetski zakoni ne nudijo nikake možnosti za postopanje proti nje-mu. Kljub temu je vzbudil ta lopovski čin hudo ogorčenje med vsem odeškim prebivalstvom in tudi med komunisti. V Rusiji so slične zlorabe zakona precej na dnevnem redu.

× **Tudi rastlina je živo bitje s srcem.** Anglež Jagadis dela že več let poizkuse, ki vzbujajo pozornost vsega znanstvenega sveta. Jagadis namreč trdi, da imajo rastline srce in da se dá utripanje njihovih src točno dognati. S finim instrumentom, ki ga je sestavil Jagadis sam, je na predavanju dokazal, da kroži sok po rastlini prav tako kakor pri človeku ali živali. Učenjak je položil uveneli tulipan v eter, drugo ovenelo rastlino pa v strup. Prva rastlina je kmalu oživila, druga je pa umirala. Prisotni učenjaki so presenečeni opazovali boj rastline za življenje. Svetla točka na rastlini je kazala utripanje njenega srca. Ko je prišel strup do rastline, se je ta svetla točka pomaknila na levo. Ko je bila smrt rastline že blizu, jo je učenjak vzel iz strupa in položil v eter. Nekaj časa se svetla točka ni ganila, potem se je pa pomaknila na desno in rastlina je oživila. S tem je Jagadis dokazal, da imajo rastline srce in da se njihovo življenje bistveno ne razlikuje od življenja živali.

× **Zagonetna tatvina otroka.** V zapadnem delu Londona je sedela nedavno v parku pestunja in se zabavala s pletenjem nogavic. Pred njo je stal voziček z dojenčkom. Mimo je prišla lepo oblečena dama, ki se je približala pestunji in sedla na isto klop. Igrala se je z detetom in spraševala pestunjo, kako ji je ime, odkod je in kako se počuti v službi. Končno jo je prosila, da bi smela peljati njenega varovanca po parku na sprehod. Pestunja je dovolila, a ko se je čez nekaj časa ozrla, ni bilo o dami in detetu ne sluha ne duha. Čez nekaj dni je policija prestrašenim roditeljem vrnila dete, toda brez vozička. Dete je prinesla na policijo neka kuharica, ki je povedala, da je srečala med potjo v kino neznano damo z otročičkom v naročju. Dama je stopila k nji in jo prosila, naj vzame malčka za hip v naročje, češ, da mora stopiti v bližnjo mlekarico po steklenico mleka. Kuharica je vzela otroka in čakala pol

ure, toda dame ni bilo od nikoder. Končno je odnesla otročička domov in čakala, da se roditelji oglasio. Ker se nihče ni oglašil, ga je prinesla sama na policijo, kateri pa se ni posrečilo, da bi rešila zagonetko.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Mera za rokavice.

Pastirček (v trgovini): «Naš gospodar so me poslali, da bi jim dali par črnih rokavic, ki jih bodo rabili za sosedov pogreb.»

Trgovec: «Ali ti je gospodar mogoče povedal mero?»

Pastirček: «Joj, na številko sem pa pozabil. Prosim, da pomerite rokavice kar na mojem licu, saj se še pozna na njem zaušnica.»

Zaprta stekleničica.

Zdravnik: «Ali se Vaše zdravje še vedno niboljšalo? Kaj niste jemali zdravila, ki sem Vam ga predpisal?»

Bolnik z dežele: «Ne, ne, gospod zdravnik, saj je na stekleničici zapisano, da mora biti vedno skrbno zaprta.»

Poniglavec.

Mati (Janezku): «Umij se hitro! Če bo popoldne lepo vreme, bomo šli na sprehod.»

Janezek: «Če pa bo popoldne deževalo, se bom zastoj umil...»

Dva brataca.

Gospodar: «Miha, Miha, tvoj nos postaja vedno bolj rdeč.»

Hlapec: «Naj mi nikar ne zamerijo, še pred kratkem so naju zaradi nosov smatrali za brata.»

Profesorska.

Služkinja: «Jejhata, kako so bili včeraj gospod profesor zmešani. Ko so odhajali od nas, so vrgli v pljuvalnik en dvodinarski novček, meni pa so v roko pljunili...»

Ljubosumnost.

Milostljiva novi služkinji: «Opozoriti vas moram, da smete z mojim soprogom govoriti samo le toliko, kolikor je neobhodno potrebno. Na njegovo vprašanje smete odgovoriti samo z 'da' ali z 'ne'...»

Služkinja: «Napravila bom, kakor želite.»

Nekaj dni na to je nagovoril gospod služkinjo z naslednjimi besedami: «Ali vas smem poljubiti?»

Služkinja: «Da.»

Gospod: «Ali ne boste nič jezni?»

Služkinja: «Ne.»

Ima prav.

Janez: «Draga teta, jaz bi se prav rad oženil z Maričko, toda zdi se mi, da je preneumna zame.»

Teta: «Imaš prav, Janez, ti si moraš poiskati ženo, ki bo imela pamet za dva.»

Zamočano sorodništvo.

Gašper: «Ti malo preveč gledaš v kozarce. Kar šest izpraznjenih steklenic na mizi ne more storiti dobro zdravju.»

Ožbovt: «Za vraga, saj ga ne pijem sam.»

Gašper: «Kako to? Na mizi imaš šest praznih steklenic, a ne vidim nobene druge osebe poleg tebe.»

Ožbovt: «Seveda! Toda prvo je izpil mojega očeta edini sin, drugo lastni oče mojih otrok, tretjo mož moje žene, četrto moje sestre edini brat, peto edini zet moje tašče, a šesto sem spil šele jaz. Ali mi je ne privoščiš?»

Brihtnost.

Psu je bilo treba odrezati rep. Možaki se posvetujejo, kako bi to napravili, in eden možak je mnenja, da preveč boli.

Nato pa se oglasi drugi možak: «Bomo pa počasi rezali kos za kosom.»

Samo 3 Din v znakih naj pošlje oni, ki želi najenostavnije skubirati sod, kad ali les in takoj mu pošljem «Tabela» (brzi računar) za kubiranje. Franc Makuc, Vipeca pri Črnomlju.

Listnica uredništva

Murska Sobota. Predlog za prekmursko rubriko sprejememo.

Ježica. Ne ozirajte se na prazne govorce, ki jih širijo zlohotni ljudje.

Kočevje. Gospod M. J.! Vaše prispevke imamo shranjene in bodo gotovo prišli na vrsto. Samo nekoliko potrpljenja, ker imamo podobnega materiala za dve leti. Objavljamo vse po vrsti, kakor smo prejeli.

Bizovik. Slike golobov smo naročili.

Ključarovec. Izjemoma še lahko pošljete, kajti posamezniki se še lahko prijavijo.

Sv. Jurij na Ščavnici. Dopis je nerazumljiv.

Kranjska gora. Dopis odstopili «Jutru», ker se baš njega tiče.

Verače. Zaprošeno dobite. Obenem pojasnilo.

Kar je že dedom in roditeljem pomagalo, to bo pomagalo tudi Vam! Elsa flujd, da, samo «Elsaflujd»! To že skozi 27 let priljubljeno domače sredstvo s svojo mnogokratno uporabo odznotraj in odzunaj kot ublažitelj bolečin! Umivanje in drgnjenje z Elsaflujdom krepi in jača Vaše telo, stori Vas zmožne kljubovati prehladenju in Vam pripravlja užitek. En sam poizkus je izpreobrnil mnoge, ki niso hoteli verovati in jih privedel, da iz hvaležnosti še dalje priporočajo Fellerjev «Elsaflujd». Tudi Vi boste storili isto, ako naročite za poizkus 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici za 63 Din ali da Vam pride še ceneje: 12 dvojnatih ali 4 velike specialne steklenice za 99 Din pri lekarnarju Eugenu V. Fellerju v Stubici Donji, Elsatrg 360, Hrvatska.

MALI OGLASI

Mali oglasi v „Domovini“

slovijo kot najhitrejše, najcenejše in najuspešnejše posredovanje za prodajo najraznovrstnejših potrebščin, premičnin in nepremičnin. — Z malim oglasom v „Domovini“ dosežete takoj mnogo povpraševanj, tako da se sklene vedno najboljša kupčija. Vsaka beseda stane 50 para. Znesek je z rokopisom poslati na naslov: Oglasni oddelek „Domovine“, Ljubljana, Prešernova ulica 4, telefon 492.

Pozor, mizarji!

Mizarsko podjetje 2 panog, v bližini mesta, na razpolago. — Ponudbe na oglasni oddelek «Domovine» pod šifro «Mizarstvo». 20884

Pekarno

dobro idočo, na deželi v dobrem kraju, odstopim ali zamenjam pod ugodnimi pogoji. — Ponudbe na oglasni oddelek «Domovine» pod šifro «Pekarna 49». 21649

Lep travnik

na Blatu, 4 joha velik, prodam za 43.000 Din. Pojasnila daje Felber, Sp. Šiška, Kavškova cesta. 21673

Za prodati imam:

v Kranju:

Krasno večje vilo z velikim vrtom; majhno hišo, pripravno za kakega obrtnika; večjo hišo na glavnem prometu, tudi za trgovino pripravno! Lepo, večjo stanovanjsko hišo z njivo in hlevom.

Pri Radovljici:

Novo hišo z gospodarskim poslopjem in zemljiščem.

Pri Škofji Loki:

Krasno hišo s kamnoseško obrtjo.

Pri Kranju:

Žago samico s hišo in hlevom za 5 glav živine. — Stalna voda.

Za nakup iščem:

Manjšo kmetijo blizu Kranja ali Škofje Loke in eno večjo kmetijo z živino. — V najem pa dobro idočo trgovino, gostilno ali kavarno v Celju, Mariboru ali Ljubljani. — L. Rebolj v Kranju. 21421

Inteligentna gospodična

z večletno pisarniško prakso kakor v knjigovodstvu, korespondenci, strojepisju itd. želi pri kakšnem podjetju nameščenja. — Pismeno se prosi pod «Zmožna samostojno voditi» na oglasni oddelek «Domovine». 18656

Vino

50 hl belega, 25 hl rdečega dobrega bizeljskega vina, letnik 1925, prodaja po 6-50 Din liter Anton Ribič, Globoko pri Brežicah. 21558

Otavo

v košnji, lepo, vrtno, tik Ljubljane prodam. — Naslov v oglasnem oddelku «Domovine». 21453

Posestvo

Borovec št. 18 pri Kočevski Reki naprodaj radi preselitve za 60.000 Din. Polovico kapitala takoj, ostanek po dogovoru. Posestvo je cela hosta. — Pojasnila daje prodajalec na licu mesta dne 9. t. m. Ponudbe pod «Posestvo Borovec» na oglasni oddelek «Domovine». 21764

Dekle

staro 20 let, vajeno vseh hišnih del, želi mesta. — Dopise na oglasni oddelek «Domovine» pod «Pridna 51». 21651

Harmoniko

novo, trivrstno, zamenjam za star motor, četudi pokvarjen ali dobro ohranjeno kolo. — Naslov v oglasnem oddelku «Domovine». 21691

Lovsko puško

enocevko na 5 nabojev, znamke Browning, premer 16, pravo belgijsko, dobro ohranjeno, prodam za 1600 Din. — Naslov v oglasnem oddelku «Domovine». 21634

Vdova

s stanovanjem in nekaj denarja, išče vpkojenca v svrhu ženitve. Pismeno ponudbe na upravo «Domovine» v Mariboru pod «Pavlica». 21771

V Radečah

pri Zidanem mostu oddam lokal samski modistinji. — Vsa oskrba lahko v hiši. Mara Kranjc, Radeče 41. 21592

Moško kolo

dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe z navedbo cene pod «Bicikel» na oglasni oddelek «Domovine». 21879

Otroški voziček

dobro ohranjen, kupim. — Ponudbe na oglasni oddelek «Domovine» pod «Peber». 21881

Mešalnice za beton

40 do 60 m³ kapacitete, dobro ohranjeno in takoj uporabno, kupimo. Ponudbe na: Ljubljanska gradbena družba z o. z., Ljubljana, Slomškova ulica št. 19. 21854

Mizarsko orodje

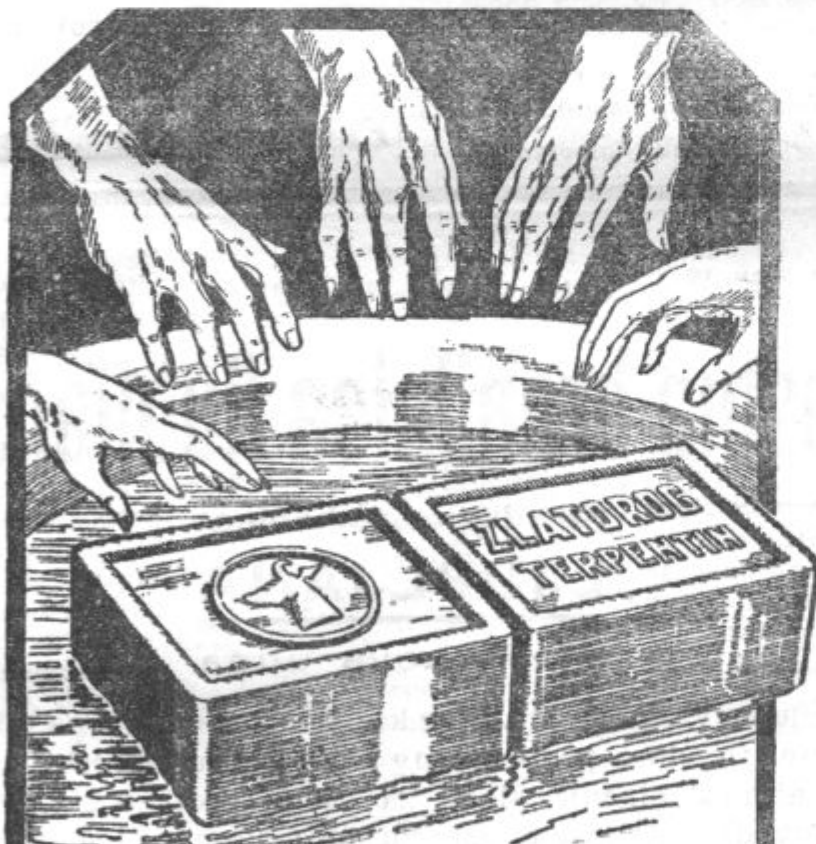
kupi I. Vidmar, Zgoranja šiška št. 2. 21870

Bukova drva

brusni les, bukov, gabrov, hrastov okrogel in rezan les kupim proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe pod «Bukovina 3000» na oglasni oddelek «Domovine». 21865

Gostilno in mesarijo

ležečo ob glavni cesti ter na zelo prometnem kraju pod ugodnimi pogoji oddam v najem. — Naslov v oglasnem oddelku «Domovine». 21168

Vsi

hočejo zlatnik, ki se nahaja v

Zlatorog-terpentinovem milu

poskusite tudi Vi svojo srečo in prepričajte se o nedosegljivi kakovosti tega res čudovitega mila!

**Kakor je delala že Vaša stara mati.
bilo je pravilno.**

Kuhala je svojo kavo samo s
Pravim Franckovim kavnim pridatkom.

Ta je danes še vedno tako fin kakor izvrsten pridatek
k zrnati in žitni kavi ter bo to tudi zmeraj ostal.

KOLESA

in vse potrebščine

OSRAM
žarnice

EXCELLA
šivalni stroji.

kupite najbolje pri tvrdki

J. GOREC

Ljubljana, Dunajska cesta 1 v palači
Ljubljanske kreditne banke in Gospo-
svetska cesta 14 v hiši gostilne Novi svet.

Otvoritveno naznanilo.

Conjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem
s 1. avgustom t. l. otvoril

trgovino z mešanim blagom in lesom
v Janževem vrhu št. 52 (po domače gostilna pri
Sambotu, preje Sevček) ter se za cenjena naročila in
obiske tem potom priporočam

189 **Jožko Sunčič**, trgovec,
Janžev vrh, pošta Brezno-Ribnica na Pohorju.

NERVOZNA SLABOST

Znanstveno je dokazano, da živčne in artrične bo-
lezni (nevračenija, histerija, giht, kakor tudi splošna
in polna malaksalost i. dr.), katere so danes zelo raz-
širjene, izvirajo iz nesolidnega življenja, vsled katerega
se vaša kri z mokračno kislino (sealno kislino) in dr.
zastruplja. Odstranite iz vašega organizma vse strupe
in rešeni boste velikih neprijetnosti.

Znameniti francoski zdravnik fiziolog prof. Braun-
Sekar, je po mnogih preizkušnjah na ljudeh in živalih
in sam na sebi ugotovil, povod teh bolezni in iznašel
pravo protisredstvo, in sicer neki serum iz živali. Po-
polnoma enakovreden omenjenemu serumu pa je
«Kalefluid», preparat D. Kaleničenka, ki ga nekateri
nazivljejo tudi «Sekarova tečnost». Iz priključnih
pšem lahko razvidimo njegovo zdravilno moč, od-
nosno vrednost.

Izdelovalcu «Kalefluid» D. Kaleničenku
v Beogradu.

Prosim Vas, da mi po povzetju pošljete še tri
stekleničice «Kalefluid», da mi ne bo treba prenehati
z zdravljenjem. Sporočam Vam, da se že pet dni prav
dobro počutim. Razburjenje, utrujenost, pobotost in dr.,
posledice moje nevračenije, so se polegale. Imam zopet
tek in tudi normalno odvajanje.

Zagreb, 5. maja 1926.

S spoštovanjem V. Berner, b. šef banke.

Glavna zaloga «Kalefluid», D. Kaleničenko,
Beograd.

Prosim, da mi pošljete takoj še štiri stekleničice
«Kalefluid» D. Kaleničenko. Jaz uporabljam omenjeno
zdravilo že od leta 1906. in ga smatram za izborno.
Porabil sem že nad 100 stekleničic in sem živ primer,
ker sem star 72 let in se še izborno počutim.

Biškolj, 29. aprila 1926.

S spoštovanjem
general Papengut, predsednik ruske kolonije.

«Kalefluid» je bil odlikovan na higienskih izložbah v
Parizu, Londonu, Brislu in Florenci z «grand prix» in
4 velikimi kolajnami. — «Kalefluid» se dobi v vseh le-
karnah in drogerijah. Brezplačno pošljemo tudi vsa
navodila in literaturo. «Preporodjaj» z zdravniškimi
ocenami: Beograd, Pop-Lukina, br. 1, Lit. D. 1., Miloš
Marković. 181a

Advokat

Dr. Avg. Reisman

javlja,

da je otvoril svojo pisarno
v Mariboru

Gregorčičeva ulica 22.

REVMATIZEM.

Zahvalna izjava.

Gospodu dr. Rahlejevu, Beograd, Kosovska 43.

S tem se Vam javno zahvaljujem za Vaš lek
t. zv. «Radio Balsamika», s katerim sem po nekaj-
kratnem masiranju popolnoma izlečil svoj revma-
tizem. To javno zahvalo potrjujem s svojim lastno-
ročnim podpisom.

Gušča, dne 8. avgusta 1924.

Z velespoštovanjem Matija Jugović, branjevec.

Zdravilo «Radio-Balsamika» izdeluje, prodaja
in razpošilja proti povzetju laboratorij «Radio-
Balsamika», Beograd, Kosovska 43,

Advokat

dr. France Lokar

vljudno naznanja, da je

otvoril odvetniško pisarno
v Ljubljani

Miklošičeva cesta št. 13

(za sodiščem).

190a

Ne odlašajte!

Sreča je vsakemu dostopna. —
Vsak deseti kupec prejme en
par čevljev po svoji iz-
beri brezplačno pri
"DOKO"
Prešernova 9,
dvorišče.

Priporočajte «Domovino»

Telefon števil. 16.

Ustanovljena leta 1889.

Poštni ček 10.533.

Mestna hranilnica ljubljanska

Stanje
vloženega denarja
nad 200 milijonov
dinarjev.

(Gradska štedionica)

LJUBLJANA

Prešernova ulica

Stanje
vloženega denarja
nad 800 milijonov
kron.

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči
račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju.
Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni
odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot
kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega
premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter
davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar
nedoletnih, župnijski uradi, cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke naj-
več v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.

Hranilnica daje posojila po nizki obrestni meri na posestva in menice.